Bүxe byriin proltaarinar negedegtƨ! — Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. ebleliin B-M. zөblөliin emenees eder byri niitelegdene. IX zilde garça baina.

1932 onii Dikaabri 10 edөr

№ 286 (840)

Zakika yne: Sara byriiin 1 tөkөrig. Alban gazaruudta 1 tөk. 30 mөn. Gadaada ulasta—1 tөk. 50 mөn. Dugaar neзeedlin yne 5 mөngө

„B-M. Ynenii" korooni aadris: Верхнеудинск, Центросоюзная 18, тел. № 3-23, каб. ред. № 3-44.

Kandidaduudaas bata bolşoviiguudiigi gargaka

Prolitaariiin tyryylen jabaka zorilgiigi udkalan medesen, kedөlmөriçөn angiiin ba kolkooziin tariaaçadiin erkim sain tөlөөlөgçөd namda orono.

Tөdөkөn өngөrөsөn zilkakasiin niuurta BK (b) namda nege miliоon kakas kyn oroson ba odoo ziliin tyryyşiin 6 sarada 5 zuu mingan tukai orobo.

Socialiis baiguulaltiin kurdan jabaza baisan uraskal, byke kedөlmөriçөn ba kolkoozçuudiin edebki ulaan yrgedeke jabadal ba ecestө namiin tyryyn urgasan jabadalnuud bol, çanartai sainaar namiin kөtөlbөri jabuulkiigi namiin emkidkeliin ba kөmyyzylelgiin kedөlmөri çanarzuulkiin tukai şine şine eriigenyydiigi namiin emkinyydta tabina. Zөgөөr ygei olonki doodo şatiin namiin emkinyyd kandidadiin dunda jabuulka kedөlmөriiin udka çanariigi tooko ygei jabadal garadag.

Ene kedөlmөriiin udka çanar tus Leeninii sanamziigi sanajaa. 1922 ondo, XI namiin jike kural bolko baisan yjede, „namda şine geşyydiigi abkadaa jamar janzaar abkab" gesen biçeg TK-to biçekdee namiin byrideliin çanariigi saizaruulka tukai sedkelee jikedee tabika zuuraa, joso dyyrgeke bişe „kandidadiin ctaaziigi ynkeeree nariin şalgaata bolgoko zarçam baiguulka" geze onçolon duradkasan baina. Proletaari angiiin temeceende kaluun galiigi kodorozo kөmyyzee ygei kynyyd namda orogçodiin dunda oloşoroson uçaraas cag yrgelze tasaldabari ygeigeer gynzygyi çanartaigaar kandidadiin dunda kedөlmөri jabuulka çukala geze Leenin tiikede bodoko baisan.

Leeninii zaasan cagaas koişo 10 zil өngөrөbө. Ene cagaas koişo, indyystriin jekeken tyrgeer delgersenii uçaraas kedөlmөriçөn angi ba tereçelen kedөө tariaaçadiin dunda tuiliin jeke kubilal bolson baina. Basa kedөlmөriçөn dotoroo nasanii talaar kubilalta bolbo. Yiledberiin oronoos ylyyreze ba kariuucalgata kedөlmөride debçyylen garagçadiin orondo zaluu kedөlmөriçөd kalazai.

Ide kedөlmөriçөn angiiin zaluu kaadra bol, bolşoviig namtai kamta jabana. Gebeç, kuuçanii kedөlmөriçөnөөr casuulan abaad karbal angiiin talaar kөmyyzel bagatai. Kapitaliis josonii faabrigiin ba erketenii daini surguulnuudiigi yzee ygei baina. Tiimiin uçaraas namda orogçod zil byre kedөlmөriçөn angiiin zaluu kaadra enyynte kamta oloşorozo baina. Ene kaadra mөnөө baisan kandidadnariin nileed jikeken kubini bolno.

Namiin dunda kandidadiin too 40% ba zarim negen emkinyydte iiangajaa kedөөde byre deeşe baina. Namiigi şine kaadraar dyyrgeke kedөlmөriiin jabuulga, odoo yjede tuiliin jike çanartai kereg bolosoniigi enyyn deerees ile karagdana. Iime uçaraas, toonii koinoos kөөcөldөl ygei şine oroson geşyydiigi bekizyylen kөmyzyylke geze TK namiin emkinyydte keden taa zaazai. Odoo yjede erkim sanalaa ene jabadalda tabika josotoi.

Bekizyylen kөmyzyylke geeçe juub gebel „namiin gol şugamiigi sakikiin tula edebkitei temeceze çadaka, kedөlmөriçөn angiiin dunda kendөlөgdөkө etigeltei, өөrөiingөө koin os olon niitiigi dakuulan nyyrse, tөmөr, talka geke metiin tөlөө, kynde kyçeriigi ilan temeceke ba socialiis zorilgiigi bodoto deere jabuulan temeceke jabadalda zagsaaza çadaka, odoo cagta jabaza baiga socialiis baiguulaltiin aza baidaliigi oilgoko, bolşoviig namiin uradiin bajalag tykete mergezeliigi oigoson, kojor teeşe kelbereltei temeceliin surguuliigi nebteresen manai socialiis baiguulaltiin jabadal, byke delekiin proletaariin temeceltei barilgaatai medesen" (Poostoşov) eki bolşoviiguudiigi kandidaadnaraas beledkeke kereg mөn bolno.

Manai orondo angiiin temecel lyyree ygei baina. Butasokigdoon kapitaalta angiiin yldegdelnyyd ii çadalaaraa esergyyceze baina. Nam dotor esergyycelte oppoziica ygei gebeç, opoitunistanyyd baigaç ba angiiin joso ogtolon ygei ziigee edei yjede baikaç baina. Namiin geşyyd ba kandidadiin angiiin medereliigi nariibşalan kikaka çukala. Niudargaçuudaas ekelen oportoniis kyrtele socialisiiin daisadta erid esergyy Leeniniin surtalaar nebteresen şine komuniistnariigi kөmyyzyylke çukala. Gekiin kamta komuniista bol, kөmyyzelgiin ba zarçam sakilgiin yliger zişee yzyylke josotoi.

Kedөө toskonii namiin emkinyydiigi şine geşyydeer yrgezyylketei jabuulka kedөlmөri onco çukala uçar udkatai kereg mөn. Kedөө toskondo namiin emkinyyd ilangajaa syylşiin zilyydte, namiin kөtөlbөriiin aça tusaar azakuigaa yndeseereni şinedkeze socialiis kedөө azalda oroson yjede urgasan baina.

Iime deerees kedөө toskondo kandidadnar olon bolson (60%), uçarni genetiin kereg bişe bolno. Namiin byrideliin ene kubini, ekin tyryynee angiiin katuuzal ba angiiin bolbosorol kereglene.

Kedөө niutagiin komuniistanarta cag ba minuuta byri angiiin daisad niudargaçuud lamanuudiin esergyycelyydtei tulaka cag kododoo uçaraza baika ba yndeseeree salgagdaa ygei zizeken өnçiin josoni yldegdel zanşaliin erke baidaliin dunda kedөlmөrilkө bolno. Jөrө kolto kabkaazada bolson uçar enyyniigi gerçelze baina gebel imagta kedөө toskonii komuniistaanuud kenee, ilyy angiin seremziigi aldaka ba daisanii nөlөөndө orodog uçaruud olon yzegdedeg baina.

Kedөө niutagiin namiin kandidaaduud toni nariin şalgaata kodoroko josotoi gebel, niitiin zөөriigi yrike jabadaltai temecegçedtei, kolkoosuudiigi bekizyylkiin ba urgaciigi saizaruulkiin tөlөө temecegçedtei tyryyn zergede jabasanaaraa kolkooziin baiguulaltada ynen zyrkeeree oroldosonoo todoruulka josotoi.

Namiin emkinyydiin ekin tyryynii ujalga bolbol kandidaduudiigi maarks—leeninii kubiskaliin surtaalaar zebsegleke kereg mөn. Manai gaşuudalda, namiin emkinyyd bygedeeree ene ujalgiigi dyyrgene geze keleke arga ygei baika. Kerbeede ene ujalgiigi bygede dyyrgesen baibalni bodoto geşyydte elsyylegdesen kandidadnariin ten kakas tukai ulas tөriin surguuliigi өngөrsөn ygei baika ygei bilee. Odooç cagta saizaraa gekiin arga ygei: tus abtasan medeegeer byki kandidaadaas 65% ulas tөriin surguulida kabaaduulagdasanda toologdood baina. Ene kelesen toogiigi bodoto deere ababal, 50% kyrtele korono.

Zarim negen emkinyydte 100 kandidaadaas 80 kyn biçyyleed ynen deere 50 ni keçeelde jabadag uçaruud ganca negen bişe baina. Namiin surguuli jabuulka ger baira ygei ba nom debter bolon surtalnebtergegdegçedeer dutamag baika jabadaluud kandidaaduudiin surguulida saad kiike ba surguuliin çanariigi dooşoni unagaakaa baina.

Namiin emkinyyd bol „Kedөlgөөnii josiigi medeke ba kubiskaliin josoiigi medeke kubiskaliin teorioor" (Staalin) kandidaad byken ali bolko şemeteigeer zebseglegdekiin uçaraa bykii kandidaadnariigi namiin surguulida kabaaduulka ba kandidaduudiin surguuilnuudiin kedөlmөriigi yndeseereni saizaruulka josotoi.

Maarkas—leeninii kymyygzel bolbol kubiskaliin teori ba kubiskaliin dyrşel kojoriigi negedken bagtaana. Tiime deerees kandidadnar bolbol gancakan ulas tөriin surguulida balbosorokoor kizaarlan ygei socialiis baiguulaltiin bodoto uraskal dotor namiin dundaki kedөlmөriin dotoriin şyymzelel ba yrgen niitiin namiin baidaliin kabaadal dotor bolbosorko josotoi. Bykii kandidaduudiigi olon niitiin ba namiin kedөlmөride kanduulka bodoto zorilgo tere josoor garana. Manai gaşuudalda, endeç byke emkinyydte sain geze boloşo ygei baina.

Namiin geşyydeer zeşeelen karabal kandidaadnuudiigi jeke sulaar niitiin kedөlmөritdө kanduulsan baina.

552 yiledberiiin oronuudiigi şalgaza yzekede namiin zinkeni geşyydiin 80% niitiin kedөlmөride kanduulagdaad baikada kandidaadnar 67% kabaaduulagdasan baiba zarim negen emkinyydte byriç doro gebel moskavaagiin „Kliibr" geze zavoodta 120 kandidaadaas 72 kyn niitiin kedөlmөride daaltatai, Noogenii neremzete faabrigta 15% kandidaadnar daalta ygei baiba.

Namiin bodomzoor bolbol, odoo cagta yyr bykenii şiidkeke zorilgonuud „tus yiledberiin bykii kedөlmөriçөn ceeke salaanuudiigi bolşoviigiin ulas tөriin nөlөөgөөr erkedee oruulka" (Kaganooviça), joso mөn bolboloni kandidad byriigi namiin niitiin kedөlmөride kanduulka kereg byriç kurcaar tabigdaka baina.

Kandidaadnuudtai kiigdeke kedөlmөri bol namiin kedөlmөriiin ton kariuucalgatai keltes mөn şuu. Ene keltesiigi koino baikiigini boliulza urida gargajaa.

Kandidaduudaas bata bolşoviiguudiigi beledkejaa!

(Nojaabri 20. T. P. soninos tyyze orçuulan gargagdaba).

Tariaa cokilgiigi edөr sөni ygei erke bişe emkilze beledkeliigi kangaka

Alairiinkid darui kubilalta kiike josotoi

Alairiin aimagiin tariaabeledkeliin tөzөb nojaabri 30-nii medeegeer arai 52.1% gyikedkegdebe. Tariaalangiin azaltai şiidkekii somonuud buzagaigaar kozomdozo jabana. Tariaabeledkeliin tөsөbiigi kurdabçalkiin orondo kari jөrө zogsooson somonuud baina (Tergete, Nigte). Aliaadiin somonii zөblөl tariaabeledkeliin tөsөbiigi arai geze 14,7% gyicedkesen aad, teempejee jikeer baga bolgobo. Zileelebel: nojaabri 21-de 184,15 c. tuşaasan aad nojaabri 22-to arai 154,57 c. tuşaaba. Iime somon toskonuud gagca ene bişe, olon baina. Kyysovskiin zөblөldө zyynii nuglaa garsan ba ende jabasan naidaigata Dambiinov gegçe bol emçiin azaltaniigi emkilkiin orondo, kari zakiraza orobo. Ygeitei dunda çadaltai 21 ailuudaas 16 ailiigi kedөөgiin syydte kabaaduulsan baina.

Ene zyynii nuglaanii syyleer niudargaçuudiin saad tybeg kiize gederge tataka jabadal jikedesen barimta bii. „Zyynii" nuglaa gargasan Dambiinovta josotoi kariuu өgtөө ygei jumaa. Basa tariaa cokiko jabadaliigi edөr sөni ygei emkidkeze çadaa ygei, „Idiaal" geze komuuniin tyryylegçe ba namiin yyriin sekritaar kojor enyyniigi emkilke jabadalda esergyycesen baina.

„Ulaan Nilkai" geze komuunada 4000 ceentnir tariaa cokigdoson aad, enyynees negeç ceentnir zөөgdөө ygei ba naidalgata Mitroonov gegçe enyyniigi çiryylketu ai jamarç kemzee abaa ygei suuna.

Kyitenii namiin yyriin sekritaar Kaladuurov gegçe „Kamzilin Tujaa" geze kolkoosto ba mөn emçiin azaltanii dunda juuç kiigee ygei, iime deerees emçiin azaltan nojaabri 20-kyrtele negeç kiilogi, tariaa tuşaagaa ygei ba ene oportuniista Kaladuurov gegçe somonii zөblөliin pleenymi deere tariaa beledkelde jabakaas arcalsaba. Enyynii „udaridalgaar" Kyitenii namiin yyr tariaabeledkeliigi ton muugaar udaridasan ba zarimdaa niudargaçuudta ceke tusalasan baika jumaa.

Tus aimag dotor emçiin azaltan jikeer kozomdosoor emçiin seekteriigi „zyynii" josoor cegneke ygei jabadal өrgөlzөlsөөr baina. Zagotzernoogiin erkilegçe Gergyyşkin gegçe tariaabeledkeliigi ton kangalta ygeigeer udaridana. Ene oportuniista bol odoo „manai zokiooson opiratiiviin tөsөb gyicedkeze çadamaar bişe ilangajaa sentiaabriin tөsөb iime" geze medyylne.

Alairiin aimagiin buzagaigaar kozomdoson uçar bol, tariaa beledkeliigi toiruulza nebtereliin kedөlmөriigi jabuulaa ygei, niudargan bajaçuudiigi kabçaa ygei ba mөn niudargaçuudiin esergyyceke jabadalda çanga kariuu өgөө ygei baina. Өmçiin azaltan tariaabeledkeliin tөsөbiigi gyicedkeze çadakaar uu ali ygei juu geke kynyyd baina. Edenyyd bol „өmçiin azaltanii tariaani urasaa cag deereni nebtereliin kedөlmөriiin yndeseer tuşaalgaa ygei aldüu kiisen bainabdi geze keledeg jumaa. Ene oportuniis teoori katuu kariuu abana ygei.

Syyliin yjede ilangajaa syyliin 10 konogto tariaabeledkeliin teempiin dooşoo bolson jabadal bol niudargaçuudiin esergyycel butacokigdoo ygei, edenii nelөөn zarim kolkoos somonii zөblөlyydte nebtersen baina. Syyliin yjede olon kolkoosuudaas niudargaçuudiin balaansa zokioogood jiredeg kolkoosiin ba somonii tyryylegçөd olon baina.

Cokison tariaanaas urid өөsөdtөө syyldeni ulastaa өkө gesen jabadal bii ba MTS tariaabeledkeliigi oroilozo çadaa ygei, bykeli syydke tariaa cokilgiigi emkilee ygei ba molotiilkonuudni ebderze, demei baisan baina.

Avaansa өkө jabadalaar kuçaza tariaagaa yrisen jabadaluud odooç yrgelzelseer baina.

Alairiin namiin emki kojor teişee eris temeceze, niugargaçuudiin esergyyceke jabadalda çanga kariuu өgөzө ba nebtereliin kedөlmөriigi jabuulsanii yndeseer tariaabeledkeliigi bolzortoni gyicedkeke josotoi.

Myraalovskii.

Angiiin daisanguudiin yyskel mөn.

Zakaaminii aimagiin Cakiriin somonii „Ulaan Tariaaçan" geze kolkoosiin 2000 bukai sөrirei tariaagi nojaabri sariin ekieer ailiin gazaa şataasan baina. Enyynde gemtei niuuriigi odooç kyrtele oloo ygei, oloкiigi oroldono ygei suuna.

Ene kolkoosiin tariaa ba byke zөөriin karuul ygei baisan ba aimagiin kolkoos kolboonii zygees tariaaдaç ba busa zөөridөө karuul tabika tukai biçelge keden udaa biçeseniigi oişool, kereglen ygei orkison baika juma.

Ene yyakel bol imagta angiiin daisad niudargaçuud, lama bandinaliin kereg yneкeeree mөn baika josotoi. Somonii zөblөl bolon busad emkinyyd sanalaa tabiza gemte niuuriigi todoruulza çanga kemzee abka ba nutagiin kolkoosuudiin tariaa ba busaç zөөridө karuul tabiuulka josotoi.

Jabadalça.

Tariaagaa yrize baigçadta kemzee abka

Koriin aimagiin Şibeetiin kolkoosiin pravleeni bol geşyyn Dybiinmaa P. gegçiin Anaagiin dacangiin lamaas kynzele kudaldan abkiin tөlөө 4 pyyd tariaa өgөsөn baiba. Enyyniigi zasagiin gazariin Karnakoova gegçe oilguulaza zogsooson baibaç, zөblөliin geşyyi D. Guliaajeva gegçe lamanartu өkөdө bolko geze olon ygenyydiigi toolozoi.

Pravleeniaas ba zөblөliin geşyydees ekileed nam zasagiin togtooson zaabari togtooluudiigi zyrşize baisani ynen. Katuu kemzee edenyydte abka josotoi.

Ynenii brigaada.

Tariaagaa casan dooro oruulza beledkeliigi saatuulba

Kiaagta Cagaan usanii toskonii zөblөliin Jonkoriin Selieeniin „Ulaan Partizaan" geze arteel bol Nojaabriin 25 boltor tariaa somolgoo kakad kubi dyyrgebe. yldegçe tariaani bukal bukalaar odoo casan dooro kebtene, jamarç karuulgyi keden bukal tariaani kuluubal medeke ygei ezengyi zөөri baina.

Tariaanii somolgo bol tariaabeledkeliigi tyrgedkeke jabuulgiin negen gol yndesen bolko aad jike saataltai jabuulagdaza baika baina.

Ilme tula, olonii zөөriigi jamarç karuul ygei keeriin cagaan talada ezeu ygei jamarç kariuucalga ygei bailgadag „Ulaan Parrizaan" arteeliin pravleeniigi zokiko kemzeegeer keseeke josotoi.

Ynenii gabşagai C. Z. Zimbiin.

Syylde çiregdegçed erkimyydtei zergegçegtii

Finaansiin gabsagaiçuudiin zergiigi өrgөdkөzө, tөsөbөө şuud gyicedkekiin tөlөө temeceke

Nөk. Kondraatijev bol respyybligiin şagnal abça çadaka kandidaad.

Nөkөr Kondraatijev bolbol Ekired Bulgadiin aimagiin ed kereglegçediin kopiraaciin kolboonii zygees finaansiin estafeete jabuulka zaabariçan mөn bөgөөd aimagiin emkinyydeer tus aimagiin oloin bөlөgtө tomilogdoson baina.

Ene Oloin bөlөgtө mөngөn zөөri elsyylke gurbadaki kvaartaliin tөsөb araikan 50 kubi gyicedkegdesen, syylçiin kvaartaliin tөsөb bol uridakiaas nileed jikeken baina. Tere tula somonii zөblөl bol mөngөn zөөri elsyylke keregte ylemzeken jike kariuucalgatai bolko baisan gebeç ene somonii zөblөliin kedөlmөriçөd bejedee jamarç kariuucalga ygei mete kandaza baisan.

Somonii zөblөliin finaansiin keregiigi erkilze baisan Miniijev gedeg aimagiin tөb teeçe albiin keregeer tomilogdozo oçoko zuura өөriingөө azal keregiigi kendeç daalgaza өgөsөn ygei ton alban korooor kaişa kereg kandasan baina.

Uçar iimede nөk. Kondraatijev bol nerelegdegçe Mineijiviin gedergee bucaza jirekiigi kylieeke bolson gebeç tere bol tariaa kuriaalgiin tasaldal usadkaka, tariaa beledkel jabuulka ba komsomooliin yyriin kedөlmөri zasaka kedөlmөri erkilsen. Ede bygede kedөlmөriөө nөk. Kondraatijev bol tuiliin ilaltatai jabuulsan. Oloin bөlөg bol Ekired-Bulgad dotoroo tariaa beledkeliin talaar erkim suurinuudiin negendeni baina şuu.

Mineijiviin bucaza jiremseer mөngөn zөөri elsyylke kedөlmөri tere cagaa urigşaa dabşaza çadaka ygei baisan. Finaansiin toocooto iledkel bol ton buzaidasan ba kaişa kereg kajagdasan baina. Mөngөn zөөri elsyylke tөsөbiigi somonii kolkoosuudta ba өmçiin azaltanda kyrgesen ygei baikaas baitagai tyyniigi somzөblөl өөrtөni ygei baiba, uçar juub gekede tere tөsөbөө nөk. Mineijev bol cөm geeze arilgasan baiba.

Iigeze kedөlmөriөө sulaar ba kaişa kereg jabuulza bolko ygei geze nөk, Kondraatijeviin kelekede, Meneijev bol „Çi bol aimagaas jiresen kyn bolboç manai kedөlmөridө juuç oilgono ygeiç" geze kariuucaba. Bidener bol byke juumaa өөriini cagtani byteedeg. Mөnөө yjede bidener basa ulas tөriin udkatai çukala kampaanitariaa kuriaalga ba beledkel jabuulza bainamdi, mөngөn zөөri elsyylke jabadaliigi kozom koino jabuulza bolno, kvaartal bol sajakan „ekilbe, өbөl bol өşөө nileed өdii dyyrgene bize" geze kelebe.

Nөk. Kondraatijev bol somzөblөliin dergede pleenym zarlaza, tyyn deere Mineejeviin opartuniis tioriigi butacokizo, mөngөnii toocoogi saizaruulan zasaza ba tөsөbөө tasag tasag kyrtel kyrgeze çadasan, mөn tendee tus somonii zөblөliin geşyyd өөsөd deerei tuskai daabari daaza absan ba socaliic meriicөө gabşagaiçalga metiigi өrgөnөөr delgeryylsen, tere somon bol gurban kyyste bolon tasalagdasan bolon tere tere kyystede opiratiivno troiko togtoozo basa somonii ştaab togtooson. Finestafeetiin kedөlmөrdө byke namiin komsomooliin olon niite gekees baitagal karin surduuliin şurgagçad orolcoson baina.

Deereki kedөlmөriiin yreni tyrgen ilerçe garba. Kerbee ogtiaabriiin 20-nii өdөriin medeegeer tus somon bol mөngөn zөөri elsyylke tөsөb 20 kubi gyicedkegesen baibal enyynii koino arban konog өngөrөөd baikada ogtiaabriiin 30-nii medeegeer 60% gyicedkegde en baina, geke zuura Jşiino-Kysyygiin ba ogonkaskiin kyystede tөsөbiini 89 kubi gyicezei. Syyliin yje kyrtel oportuniis yldesen Mineijeviin oroilon udaridaza baisan gancakan oloin kyyste koino Kozomdoson baika jum.

Nөk. Kondraatijev bol kedөlmөriiingөө jabuud dunda bykii kycee zөbөөr kubaaza zasasanil ildaraa ogtiaabriiin kubiskaliin 15 ziliin oi boltol mөngөn zөөri elsyylke tөsөbөө jөrөnkildөө gyicedkesen baina.

Nөkөr Kondraatijeviin bolşoviig kedөlmөriigi temdegleze oloin namiin yyr bol tyynde bijeskalan kyrgeke zuura oportuniis josonii eelzei kyleedeg ygei josotoi bolşoviiguud kaişan geze kedөlmөrildeg baisaniigi gerçelze baigaa yliger zişee yzyylsen nөkөr mөn geze zaaka bolno.

Oloin BK (b) N-iin yyr.

Arban konogto 10 kubi kangalta ygei.

(Tuskai biçegçees)

Ekired Bulgadiin aimag dotor mөngөn sangiin IV kvaartaliin tөsөb 70% bolno. Byyre, Olni Olikon geke zergiin bөlөgyyd 80-85 proceente tөsөbөө dyyrgesen urida jabaza baisan bolboç, zigşyyriteigeer geegdeze jabasan somonuud baika juma, Zişeelebel: Kermenii bөlөg 26 proceente, Nogootiin bөlөg 34 proc. Bajantai 33, N. Nikolaijevsk 45 proceent dyyrgebe.

Ede ilangajaa kozomdozo jabasan somonuudta onco kemzee abça eris kubilalta oiriin өdөryydte kiike josotoi bolozoi. Ed kereglegçediin kopiraaciin talaar ton muu jabana. Finaansiin kampaaniiin zagsaal deere Ekired Bulgadiin aimag bol ilaza garkiin tula ynekeeree bolşoviig josoor temeceke josotoi.

C. D,

Ulaan sambar

Ekired Bulgadiin aimagiin Oloin bөlөg IV kvaartaliin mөngө cagiin tөsөbiigi ogtiaabriiin kubiskaliin 15 ziliin oi kyrtel byrimөsөn gyicedkebe.

* Koriiin aimagiin Doodo Kyrbiiin kopiraaca finaansiin tөsөbөө nojaabri 7 kyrtel 115% gyicedkebe.

* Tus aimagiin Kyliin kopiraaca finaansiin tөsөbөө nojaabri 20 do 100 % gyicekebe.

* Jaruuniin aimagiin Viitemiin silpoo bol dөrbөdөki kvartaaliin mөngөn zөөri elsyylke tөsөbөө 111% gyicedkesenees gadana bişe bişe beledkeliigi byteemzetei gyicedkebe.

* Koriin aimagiin Jirbaanoviin somon IV kvaartaliin tөsөbөө 124% gyicedkeze aimag dotoroo erkim suuri ezelseu begөөd ene somon bol finaansiin tөlөө temeceze çadaka keden çukala turşalgatai baina. Gadana ene somon bol enyynli urida keden udaa erkim şagnal abasan baina

Kara sambar

* Jaruuniin aimagiin Jaruuniin somonii zөblөl ene IV kvaartal dotoroo 21815 tөkөrig mөngө cugluulka aadla mөnөө 300 garan tөkөrig cugluulza melekein alkamaar jabana.

* Ekired Bulgadiin aimagiin Kermenii somonii finaansiin tөsөbөө 26% Bajantain 33% ba Nogootiin somonii 34% gyicedkeze kamagiin koino çiregdeze jabana.

* Koriiin aimagiin Anaagiin somonii zөblөl dikaabri 1-nii өdөriin medeegeer finaansiin tөsөbөө 50% gyicedkeed aimag dotoroo ton adag suuri ezelze baina.

* Deede Ydiin aimagiin Onokoin somon mөngөn zөөri elsyylke tөsөbөө nojaabriin 20-nii medeegeer 21% gyicedkeze işyyritei kozomdobo.

Nəkəd-aa! Dekaabri 25 da bolko teooriiin ədərtə beledkegtii!

Ene ədəriin tolilogdogço nək. Staalinii ygenyydees abtasan 3 keseg biçegyydiigi teooriiin ədəriin teemiin jarildaanaa keregdekiin tula unşaka keregtei. 1) Nək. Staalinii 14 dygeer namiin konfereenciin byteel tukai kelesen iledkelees abtasan tasalbari bol kapitaliis stabilizaaciin juun geeçiigi oilguulza əgənə. Ene bol kapitaliis cag zuuriin stabilizaaciin togtonin baikiin yjede 1925 ondo yge bişuu. 2) 1929 ondo BK(b) N-iin TK-iin pleenymde kelesen ygees abtasan tasalbari bol kapitaliis stabilizaaciin syyl yje ireze baisaniigi nam dotor garasan baruunii kelberiliin udaridagçad oilgon ygei jike endyy gargaza baisaniigi oilguulna. 3) 1930 ondo namiin 16 dugaar jike kural deere kiisen iledkelees abtasan tasalbari bol kapitaliis stabilizaaciin eces bolsoniigi oilguulsan udkatai. Edenees gadna Bur-Mong ulasiin kebleliin oronoor saja orçuulan, gargagdasan Ingyyloviin zokiooson „kojor ondoo jərtəncə kojor ondoo aza akui" gedeg nomiigi unşaka çukala.

BK(b) Namiiin 14 dygeer konfireenciin dyngyyd tukai

Moskvaagiin namiin idebkitenii kural deere nək. STAALINII kelesen iledkeliin „Olon ulasiin baidal" geze tasalbari

Odoo yjiin baidaliigi jike tələb todoruulan baigaa, olon ulasiin baidalda garsan şine bəgəəd tuskai zyilyyd juu bainab?

Syyliin yjede bəgəəd, olon ulasiin baidalda tobogor temdeg tabisan zyil bol: Jivroopada kubiskaliin namdalga ekilze, nege baga nam-kym baidal ekilze bidener yyniigi zəbləltə koibooto ulasiin ulas təriin kyçe çadal nemeze, azakui kəgzən əsezə baikiin kamta, kapitaliizma tyr cagiin tokoniliigi olbo geze nerelne.

Kubiskaliin namdalga ba nam kym gedeg juum be? Ene bolbol byke delekein kubiskaliin syyliin yje bolzo, byke delekein prolitaariin kubiskaliigi usadkaka jabadaliin eki bişyy? Leeninii keleseneer bolbol manai orondo prolitaariin ilasanii syylde şine yje ekilsenii byke delekein kubiskaliin yje, baildaan ba ebdereleer maşa jike yje, dobtolko ba sukarika, ilaka ba ilagdaka yje bəgəəd, gol gol kapitaaltanii oronuudta prolitaariin ilaka ilaltada kyrgeke yie bolno. Jivroopada kubiskaliin jabadal namdasan tula Leeninii şine yje bujuu, byke delekein kubiskaliin yje gesenii kyçe ygei bolbo geze bolkuu? Yynii ulamaas baruun Jivroopada prolitaariin kubiskal zogsobo geze bolkuu?

Ygei, bolko ygei.

Byke delekein kubiskaliin yje bolbol kubiskaliin şine şata, bykeli byten strateegiin yje mən bəgəəd, kede keden zil bujuu, magad keden arbaad ziliin kugacaanii dotor kubiskaliin namdalga, dobtolgonuud garza bolko ba garkaç josotoi. Manai kubiskal əəriingəə kəgzəltiin talaar kojor şata, kojor strateegiin yjiigi dabaza, ogtiaabriin kubiskaliin syylde gurbadugaar şata ba gurbadugaar strateegiin yjede orozoi. Tyryyçiin şata bolbol (1900 onoos 1917 on kyrtel) 15 zilees ilyy yrgelzelsen belei. Ene bolbol kaanta zasagiigi unagaaza byrziitenii demokraad kubiskaliigi manduulka zorilgotoi baizai. Ene kugacaanii dotor kubiskaliin kəgzəltə, buuralta olon udaa bolson. 1905 ondo kubiskaliin kəgzəltə garsan aad, tyr zuura ilagdaza, buurasan baidaliigi keceu zilde yrgelzelesen (1907 onoos 1912 on kyrtel) tyynees caaşalbal 1912 onii leeniin keregees ulamzalan kubiskaliin kəgzəltə dakin garça, kəgzəltiigi oloson bəgəəd, daraa dain baildaanii yjede dakin duurasan baina. 1917 ondo (fivraal) kubiskaliin kəgzəltə dakin garça arad olonoor kaanta zasagiin unagaaza byrziitenii demokraad kubiskal ilasan azai. Kubiskaliin buuralta byriiin syylde, usadkagçanaraas (likvidaarnar) bol kubiskal sənəzei geldedegsen. Tiigebeç kubiskal bolbol kede keden kəgzəltə buuraltiigi yzeseer 1917 onii fivraali sariin ilaltada kyrgesan.

Kubiskaliin kojordugaar şata 1917 onii fivraali saraas ekilsen bəgəəd, yynii zorilgo bolbol imperaliis dainaas multarça byrziiteniigi unagaza, prolitaariin diktatuura ilaka gesen zorilgo bolno. Ene şata bujuu, strateegiin yje jərədəə 8 sara yrgelzelesen bolboç ene 8 sara bolbol maşa gynzegei kubiskaliin kriizisiin yje mən bəgəəd, dain baildaan ba ebderelyyd kabsarça, kubiskaliin jabadaliigi şabkadan, tyynii gyiltiigi tuiliin kurdadkasan baina, uçar iimiin tulada ene 8 sara bolbol jəriin konstityyciin cagaar — 8 ziliin kəgzəltətei tencene. Ene strateegiin yjede bolbol mən tyryşiin strateegiin yjedekite negen adli, yteli kynii bododog mete kubiskaliin kəgzəltə yrgelze şuud əgsezə jabaşan bişe karin, zarim yje buuraza ,abasan şinzetai baina. Ene yjede ijyyliin syrtei zagsaaliin ədəryydte garsan kubiskaliin kədəlgəənii maşa jike kəgzəttiigi bidener yzesen belei. Caaşalabal, ijyyli sarada bolşoviiguud ilagdasanii koino kubiskaliin buuralta tokiooldoson. Ene buuraltani korniilovtaniigi ilagdasanii syylde dakin garsan şine kəgzəltəər kalagdaza ogtiaabriin kubiskaliin ilaltada kyrgezei. Tere yjiin usadkagçanar bolbol ijyylide ilagdasanii syylde, kubiskal byrimesən daragdaba geze, demii jarildasan belei, gebeç kubiskal bolbol kede turşalga ba buuraltanuudaar ulamzalan prolitaariin diktatuura ilasanii medeeze kereg baina.

Kubiskaliin aliç şata ba aliç strateegiin yjede gnibaka jabadaluud ene mete baina.

Ene gnibaka jabadaluud bol juunii temdeg be? Byke delekein kubiskaliin şine yje gesen Leeninii bodol əəriin udka çanariigi geesenyy, ali geeçe bolko tukai kelesen zyil mən yy? Ygei, jaabaç tilgee ygei. Ene bol kubiskaliin jabadal tasaralta ygei, ərnin dan ganca mandaka zamaar şuluukan kəgzədəg bişe, kotirko ba dobtolko, kəgzəkə ba buuraka zergeer kəgzəkiin kamta, kubiskaliin kyçiigi katuuzuulna byrimesən ilakada beledkene.

Odoo yjede tokiooldoson kubiskaliin buuralta ba nam-kym yjiin tyykete udka iime baina.

Buuraka jabadal bolbol, kereg jabuulgiin əreəsən tula bolko bəgəəd jabuulgiin negəə talani Jivroopada kubiskaliin buuralta bolzo baikada, Zəbləltə Koibooto ulasiin azakuini orgilon delgerçe, deeşee garça, ulas təriin kyçeni ulam jike bolon bekizeze baina. Jynde yzebel gancakan kapitaliismiin tokoniko jabadal bolzo baigaa bişe, yynii kamta zəbləltə baidal tokonin batazaza baina. Iime kojor zyiliin tokoniltoi baina alib gebel: kapitalitsmiin cag zuuriin tokonil ba zəbləltə zasagiin tokoniko jabadal ene kojor bolno. Ene kojor tokoniko jabadaluud tyr zuura koorondo tenceed baigaa zyil bolbol, odoo yjiin olon ulasiin baidaliin tukai şinze mən.

Tokoniko jabadal gedegeni juub? Ene bol doroo zogsood baisan bişyy? Kerbee doroo zogsoson baidal mən bygeese, manai zəbləltə ulasiin tokoniliigi tereçelen yzeze bolkuu? Ygei, tokoniko jabadalani doroo zogsoson baidal bişe. Odoogiin baidalaa bekizyyleed, caaşadaa kəgzəkiigi kelesen ygei baina. Byke delekein kapitaliisma bolbol, ene baidaliin josoor gancakan bekizeed baikani bişe, kapitaliisma bol əəriin bajaliigiigi arbidkaza, erkee ərgədkən ulam caaşadaa uragşaa dabşan baina. Leeninii „Imperaliisma" gedeg nom dotor kapitaaliin əməkirkə tukai gargasan teoori bolbol. kapitaaliigi caaşadaa delgeeze çadaka ygeigeer kelesen meteer yzeze kapitaliismiigi kəgzəzə çadaka ygei gedegeni buruu. Leenin bol əəriin „Imperaliisma" gedeg nomiin dotor kapitaaliin ulam caaşadaa kəgzəkə jabadal bolbol, kapitaaliigi əməkirəkə ygei bolgoko bişe, karin əməkiryylke ba əməkirəkə jabadaliigi kurdakan beledkeke şaltagaan nəkəcələni mən bolkiigi gyiced todoruulsan baina.

Yynde kinabal, kojor zyiliin tokoniko jabadaltai bolood baina.

Nege talada kapitaliisma tokonizo əəriin olson baidaliigi bekizyyleed, caaşaa kəgzəzə baina. Nəgəə talada zəbləltə baidal əəriin dobtolon abasan suuriaa bekizyyleed, caaşadaa ilakiin zamda orood uragşaa dabşaza baina.

Ken keniigi ilana gesen ene bol kamagiin got asuudal mən.

Juunii uçaraas ene tokoniko jabadal zergeceze jabana, kaanaas kojor tala bii bolbo? Byke delekein deere bygediigi negedken bagtaasan kapitaliisma odoo ygei bolzoi. Uçar juub gebel, byke delekei kojor tala bolon ebdereze tasarsan baina. Negeni, aangli ba ameerikiin kapitaal tyryytei, kapitaliismiin tala, nəgəəni, zəbləltə kolbooto ulas tyryytei, socialiismiin tala bolno.

Uçar iimees, ene yjiin tuskai şinzeni gancakan kapitaliisma ba zəbləltə baidaluud tokonisonoor dyyreke bişe ene kojor angiin kyçeni cag zuura tenceed baikadaa, kapitaliismani baga zergiin nemeritei bolood, kubiskaliin kədələən baga zergiin kasaltatai bolzoi. Uçarani, kubiskaliin kəgzəzə baika yjeer ziseelebel, odoo cagiin namdasan baidal-cag zuuriin yzegdel bolboç, socialiismada kasaltatai jabdal tokiooldozoi.

Ene kojor janziin toknilgiin koorondiin ilgal juub? Negedeki tokonilgoni kaana abaaçana, negəədəni tokonilgoni kaana kyrgene?

Kapitaaliin tokoniko jabadalani cag zuura kapitaliismiin dotoriin baidalda erkebişe zərşəkə jabadal gargakani: a) eldeb ulasuudiin imperaliis beləgyyd; b) ulas byriin kədəlmeriçən ba kapitaliis tanar c) imperaliisma ba byke delekein kolooni ulasuud tus tusiin koorondo garka zərildəən bolno.

Zəbləltə baidaliin tokoniko jabadalani socialiismada kyçe oruulka tulada, erkelbişe eldeb zəriçəkə jabadaluudiigi zəəledkəzə, karil-

Olon ulasiin Baidal

caanii jabadaliigi saizaruulkani; a) manai ulasiin prolitaarinar ba tariaaçanii karilcaa, b) prolitaari ba kolooniiin daralagdasan ulasiin karilcaaj c) prolitaariin diktatuura ba byke delekein kədəlməriçən angiiin karilcaagi saizaruulka bolno.

Kapitaliisma bolbol kədəlməriçən angiigi məlzəl ygei, azalçan arad təmənii olonkiigi kagas eləskələngəər bailgal ygei, kolooni ba əəriin erkede baisan oronuudiigi daralka jabadaliigi çangadkal ygei, byrziitenii ulasuudiin imperaliis bələgyyd koorondoo ebderel ba baildaan yiledel ygeigeer kapitaliisma kəgzəzə yle çadana.

Getele, zəbləltə baidal ba prolitaariin diktatuura bolbol, kədəlmeriçən angiiigi aza baidal ba sojol bolbosoroliin talaar çukarilta ygei deeşe tataza, zəbləltə ulasiin byke azalçan aradiin aza baidaliigi cukarilta ygei deeşe tataza, byke delekein yiledberiçen araduudilgi oirotuulan negedkeke, kolooniiin baidaliin ba busad in medeldeki oronuudiigi prolitaariin kubiskaliin kədəlgəənii toiruulan enkidkeke jabadaliigi erkilen jabuulza kəgzəzə çadana.

Kapitaliismiin kəgzəkə zamani azalçan aradiigi koosoruulan jadaruulza, guiranqaluulza, olonkiiini kagas eləskələngiin baidalaar amidaruulan kooson jaduugiin tuilda kyrgeke ba tedenii deede talin tolgoilko ecəən etegeediigi kudaldan abça, bejedee tatan aşaglaza kəgzəkə zamtai baina. Prolitaariin delgerke zam bolbol, yyntei adli bişe, tuiliin olonki azalçan aradiin aza baidaliigi cukarilta ygei əədə tataka zamaar delgerene.

Iimees, kapitaliismiin kəgzəltəni, kapitaliizmiin koorondo zəriçelyydiigi gargaka şaltgaaniigi əərəə byridyylke ygeigeer jabaka arga ygei bəgəəd, garsan zəriçəlyydiigi kapitaliizma əərəə arilgan şiidkeze çadaka kycen baika ygei.

Kerbee kolooninuudiigi buliaaldakiin tulada dain baildaan kiike ba eldeb ebderelde kyrgedeg, kapitaliizmiin tegşekemzee ygei kəgzəltə ygei bəgəəd, kerbee kapitaliizmani tyykei ed ba yne kiinda kədəlməriçəntei buurai oronuudta kapitaalaa gargaka ygeigeer kəgzəzə çadadig bygeese; kerbee „metropoolinuudaas" kapitaaliin cugluulgiin ilyygi, kapitaalaa gadagşa gargakada keregiel ygei, gazar tariaalangi jikeken saizaruulza tariaaçanii baidaliigi saizaruulka jabadalda zoriuuldag bol kerbeç ene ilyy garsan kərəngiigi byke kədəlməriçən angiin baidaliigi saizaruulka jabadalda zoriuuldag bygeese,—kədəlməriçən angiigi məlzəkə jabadal çangadaba, kapitaliizmiin yjede tariaaçan arad tymen kooson jaduugiin tuilda kyrne, kolooni ba busadiin medeltei ulasiigi daralaka jabadal çangadaba, kapitaalta ulasuudiin koorondo ebderel ba dain baildaan bolbo geze kelelceke jabada ygei baisan azai.

Kerbee iime baidag bygeeşe kapitalizma, kapitaliizma bişe baikasan.

Ene zərildəənyydiigi kurcadkaza, mən enyygeeree ecesiin syylde oçozo kapitaaliigi mekeəkə jabadaliigi kəngədkəkə uçar baidaliigi gargal ygeigeer kapitaliizma kəgzəkə çadaka ygei, ene bol kamagiin yndese bolno.

Byke delekein kubiskaliin kədəlgəəniigi deede şata kyrtele ərgən delgeryylze, prolitaariin byrimesən ilaka jabadaliigi beledkeke uçar baidaliigi baiguulka ygeigeer, prolitaariin digtatuura caaşaa kəgzəzə çadaka ygei, ene bol basa kamagiin yndese bolno.

Kojor janziin tokoniko jabadaluudiin koorondiin ilgal iime baina.

Iimiin tula kapitaliizmiin tokonilta udaka ygei ba kebreg bolno.

Kapitaliizmiin tokoniko tukai asuudaliigi baidal deerees abça yzeja.

Kapitaliizmiin tokoniko jabadal ynen baidal deere juu bolsonbe?

Negede, Aangli, Ameerig ba Fraanca ulasuud—Germaaniigi jamar argaar kedeçeneen deeremdeke jabadaliigi kelelceze tyr tokirzo çadaba. Ene bol Germaanida daausiin tesəbiigi jabuulka geze kelcen, sanal niilze çadasani bolno. Ene mete kuubildasan jabadaliigi bata beki geze bolkuu? Bolko ygei, juunii uçaraas gebel, negede uq ezen bolko germaaniin arad ygeigeer batalsan kelcee mən. Kojorto, ene kelcee germaaniin aradiigi kojor dabkar daralalta bujuu, germaaniin əəriin bajaçuudiin daralal ba gadaada bajaçuudiin daralalta oruulno. Germaani mete bolboson ulas ba tyynii bolbosoroltoi prolitaarinar iigeze kojor dabkar kynde daralaltiigi kubin ese rgyy ceke ygegeer, bejedee kylieeze zəbşəəkə geze bocobol riidekubilgaanii jabadaliigi itegesentei adli bolno. Kirgis çanartai barimta bolko Gindenbyyrgiigi songoko negen jabadaliigi abça yzebel, Antaantanariin Germaani tukai tyr zuura batalsan kelceeni tonç kebreg ba byriç imeede kyrmeer kebreg bolkiigi yzyylne.

Kojorto, kapitaliizmiin tokinoko jabadaliin basa negen zyileni Aangli, Ameerig ba Japoonii kapitaal, olon ulasiin dundaki kudaldaani maşa ərgən delgyyr bolko Kitad oroniigi jaaza kubaan ezemşeke jabadaliigi, tyr zuura kelelcen tokirozo çadasan baina. Ene jabadaliigi eçyyken tediiç beki jabadal geze yzeze bolkuu, gebel basala bolko ygei. Uçarani negede kelelcee batalagçad tonoson jumaa kubaaka kereg deere kyrtele temeceseer ba temecekeç baina. Kojorto, ene kubildaan bol kitadiin aradaas dalda bolson tula, kitadiin arad tymen bol gadaadiin deeremçenii kuuliigi dagakiigi kyseke ygei ba dagakaç ygei baina. Odoo Kitaadta delgereze baigaa kubiskal bolbol, Kariin şunakai imperalistanariin kuibaldasan zyilyydiigi ebderkiin tuilda kyrgekeni ilerkei baina şuu.

Gurbada, kapitaliizmiin tokiniko jabadaliin basa negen zyileni bol tyryyn zergiin ulasuudiin imperaliizmiin beləgyyd „əər əəriingəə" kolooniigi tonoko deeremdeke jabadalda, beje bejedee sad kiilceke ygei geze tyr cagiin dotor kelelceze tokirbo. Ene kelelceegi bata kelelcee geze bolkuu? Ogto bolko ygei. Uçarani, negede aliç imperaliis ulasuud, busadiin kolooniioos biçakanç zyiliigi tasa tatan abkiigi oroldono. Kojorto, imperalista şunakainariin zygees kolooninuudiigi kaşaka, daralaka jabadal, ede kolooninuudiigi ulam katuuzaltai bolgozo, kubiskaliin jabadaliigi ulam byri jikedken kubiskaliin kriizisiigi kyçetei bolgono. Imperaliistanuud Enedkegiigi „nomogodiozo," Jigiriidiigi kazaarlaza, Maroogkiigi gaitaa adkan, indekitad ba Indeiziin gar keliigi kylike geze, ali bolo argi mekee gargadag ba jabuuldag baina. Ene tukaida zarim negen „yre" tediigi gargaza bolno. Ede arga mekenyyd demii əni kyrke ygei ba kyrç çadakaç ygei gedeg damzag ygei bize.

Dərbədə, kapitaliizmiin tokoniko negen zyil garça bolkoni, urid jabasan kapitaaltan ulasiin beləgyyd zəbləltə ulasiigi esergyycen temecekiin tulada negedeke jabadaliigi zabdaza, tu şaad yzeke bize. Ene kereg keleiceegee byteeze çadaba geed yzeja. Soofi kotodo bolson teseeleige metiin jabadaluudiigi şaltagaan nəkəcəl bolgoko zergeer eldeb arga mekiigi keregleze negen froonto mete zyiliigi təkeəəkə bolboç manai oroniigi ene mete esergyyceke jabadal ba mən ene tukaida tokonil bolbol əcəən tediiç beki bəgəəd bytemzetei zyil bolzo çadaka—yndese bainuu? Minii bodokodo jamarç yndese baika ygei. Uçar juub, gebel; negede, kerbee kapitaaltan negen froonto bariza kamtaran esergyyceze dotolgo zanalga bolbol, zəbləliin zasagiigi batazuulka təmər boolto bolzo, zəbləltə ulasiigi ebderşe ygei batkerem bolgoko bəgəəd, ene keremiin kyçen çadaliigi „arban dərben ulasiin" esergyycen dobtolgiin yjedekitei ziseelbel, ylemze ilyy, kyçetei bolno. 14 ulasiin esergyy dotolgiin tukai cuuta Çerçiliiin zanalgiigi sanaza yzegtii. Tiikede ene ajuuliin tukai kelemcee byke oronooroo zəbləltə zasagiigi toiron zagaza, imperaliis deeremçeniigi esergyycesen belei. Basa kojorto bolbol zəbləltə ulasiigi esergyyceze, dobtolon orobol manai daisanuudiin ara talada maşa olon kubiskaliin zangilaanuudiigi tailaza, imperaliis baidaliigi zadaruulan sarniuulka baina. Syyliin yjede iime zangilaanuud maşa elbeg olon bolson tula, ene bol imperaliizmada jamarç sain jabadal garza əgəkə ygei gedeg damzag sezeg ygei şuu. Gurbada manai oron basa gancaaraa bişe. Baruun Jivroopiin kədəlməriçən ba Doronadokinii daralagdasan olon araduud manai kani nəkəd baina. Zəbləltə ulasiigi dain baildaanaar esergyyceke kereg bolbol imperaliizmiin zygees əəsədiin kədəlməriçən ba kolooninuudiigi esergyycen baildaka kereg bolkoni sezeg damzag ygei kereg mən şuu. Kerbee manai oroniigi dobtolon jirebel, bidener garaa sula tabiza mən suuka ygei, byke delekein kubiskaliin arsalangi kazarlan çangadkakiigi, ali bolkoor oroldoko gedegiigi ileryylze kelesenii kereg ygei. Kapitaalta oronuudiin udardagçanar ene tukain bidenii turşaliigi medeke ygei baika arga ygei şuu.

Kapitaliizmiin tokonil beki baiza çadaka ygei bəgəəd, ene tokonil bolbol kapitaaliin ilagdaka uçar baidaliigi beledkeke çanartai zyil mən ba karin zəbləltə baidaliin tokonil bolbol prolitaariin diktatuuriin bekizeke uçar baidaliigi kelberel ygei beledkeze, gazar byrliin kubiskaliin kədəlgəəniigi deeşe ərgəzə, socialiizmiin ilaka jabadalda kyrgeke zyil geze batalka bodoto zyilnyyd ba bodol toorbiliin zyilyyd iime baina.

Ene yndesen kojor zarçamiin tokoniluud bujuu, kapitaalta ba zəbləltə josonii kojor tokoniluud bolbol, azakuin ba zasag zakirgaanii ba eris karşa kojor sisteemyyd bujuu, kapitaalta ba zəbləltə azakui ba zasag zakirgaanii koorondoki eris karşa baidaliigi ileryylze baina.

Ene eris karşa zyilyydiigi ukaza medee ygei kyn, odoo cagiin olon ulasiin baidaliigi ukan medeze çadaka ygei.

Odoo cagiin olon ulasiin baidaliin jərənkii tələb iime baina.

Kapitaliizmiin karşalaliin kurcadaza baisanii tukai

BK(b) Namiin 16 dugaar jike kuralda nək. Staalinii kiisen iledkelees abtaba

Byke delekein ediin zasagiin kriizesiin ton çukala yreni bolbol delekein kapitaliizmada zailaşa ygei baidag zyreçeliin ulam byri kurcadaza ilerkei bolson kereg mən.

a) Ed baraagaa zaraka gazariin tula temecel, tyykei ediin tula temecel, kapitaal kərəngəə gadaada ulasuudta nebteryylkiin tula temecel zergiin karşalal jikeken imperaliiz ulasuudiin koorondo ulam byri kurca bolzo baina. Odoo yjede kolooni ulasiigi kubaaza abasan kuuçanii kubaarini, aliç kapitaalta ulasiin erilgiigi kangakaa bolison baina. Odoo bolkodo olon ulasiin kyçen çadal ondo ondoo bolson tula, enyynde taaruulka ed tavaaraa zaraka ba tyykei ed bolko gazar bolon erke tyrelcesen oronuudiigi dakin kubaaka keregtei geze tedener medene. Edenees gol karşalaluudani KAKŞ ba Aangli kojoriin koorondoki karşalal mən bolno. Ed baraagaa gargaza zaraciin kubiaar ba məngən kərəngə gargaka nebteryylkiin kubiaar temeceleni ilangajaa Aangli ba KAKŞ kojoriin koorondo garçai. Enyynde itegekiin tula tavaar ba kapitaaliigi gadagşa gargaka jabadaliin tukai ediin zasagiin sonin biçeg ba jamarç negen barimtiigi abça yzebel baraba. Edenii gol temeceliin gazaruud gebel: Urda Ameerig, Kitad ba kolooninuud bolood, biseç uridiin imperaliizta ulasuudiin dominioonuud bolno. Ene temecelde kyçen çadaliin jike ali taladab gebel, KAKŞ-iin talada baikani todo baina. Gol karşalaluudiin caana, gol bişe bolboç nileed nocqtoi karşalaluud: Ameerig, Jopoon kojoriin koorondo Germaani, Fraanca kojoriin koorondo, Itaali, Fraanca kojoriin koorondo geke mete baina.

Ediin zasagiin kriizesiin kəgzəzə baisan ene yjede ed tavaaraa kudaldaka ba kapitaal kərəngə nebteryylke gazaruudiin tula bolon, tyykei ediin tula temeceke temeceleni, kapitaalta ulasuudiin dunda sara ba ədər jireke byri kurcadan delgerkeni jamarç damzag ygei baina.

Temeceke arga zebsegyydeni alib gebel: gaaliin (tamuuzanii) bodolgo, yne kimdatai zeeli, kyçe çadalaa şinedken byridkeke jabadal, ceregiin ba ulas təriin şine kolboo, buu zebsegiin təkəərəlgə nemegdyylke, imperaliizmiin şine daindu beledkeke jabadal basa ecesteni dain baina. Yiledberiiin byke salbarinuudiigi dairsan kriizesiin tukai, enyynees urid bi iledkesen belei. Getele, ene kriizeste ugta dairagdaa ygei nege tərəliin yiledberi baina. Eneni bol, ceregiin zebseg təkəərkə yiledberiiin oronuud bolno. Kedii kriizes baibaç ene yiledberi bol cag yrgelze əsezə baina. Byrziitenii ulasuud ceregiin zebsegiigi ilyy gartala beledkeze baina. Juunii tulada gebel? Jarildaa kiikiin tula təkəərsən bişe, dain ceregiin tulada təkəərçə baina. Imperaliiztanarta dain cereg keregtei baina, uçarani dain bol ed baraagaa zaraka, zəəri kapitaalaa nebteryylze. tyynii meriigi olko, tyykei ed oldoko oron delekei deereki baga ulas ba daralagdasan buurai kolooni ulasuudiigi kubaan abkiin gancakan kyçete zebseg mən.

Iime baidal deerees pacifiizma geze nerelegdedeg kooson amaar eb nairamdaliigi baiguulkiigi oroldogçod bolbol syylçiingee ədəryydiigi əngərgəzə ykeke cagaa kylieeze suuna. Liige Naaca gedeg amitaigaar şilzarça, „zebseg kuriaakiin təlebləənyyd" ojoor ygei nykende unaza, mən usan ceregiin təkəərəlgənyydiigi ecəsdkəkə zorilgotoi kuraluudani, karin ene təkəərəlgiigi ulam ərgədkən delgeryylkiin kuraluud bolzo baisani cəm medegdeze baina.

Ene bolbol dainii ajuul tyrgen jabadalaar zangiran dətəlkə bolson kereg mən.

Pacifiisma tukai, kapitaliizmiin ebteigeer kəgzəkə tukai sociaal—demokraaduud kediiç olon kelceze baig. Germaani ba Aangli ulasuudta sociaal—demokraaduud zasag təriigi oroilon bariza baisanii dərəçəl bolbol pacifiisma gedegeni şine dainii beledkeliigi daldalan byrkeeke zailaşa ygei bag mən bolno geze todorkoi ileryylze baina.

b) Əngərəgçə jike dainii syylde ilaza garsan ba ilagdasan ulasuudiin koorondiin karşalaluud ilerkei bolzo caaşadaa ulam kurcadaka baina. Ilagdasan ulasuudiin negençe minii bodoloor Germaani bagtana. Əngərsən dainii eceste ilagdasan Germaani ulas bolbol imagta yritei ulas bolkoor yle baran tavaariigi gadagşa nebteryylen zaradag ulas bolko Germaaniiin ediin zasagiin kriizesiin ulam byri kurcadaza delgerketei kamta kabçaka jabadaliigi çangadkakani zailaşa ygei bolno. Ilasan ulasuud ba Germaani kojoriin koorondo karilcan bykii baidalani nileed sonirkoltoi ba enyyniigi ilerkeilebel Germaani ulasiin beje deere ezerkeg nojod mete Ameerig, Fraanca Aangli ulsuudani Jyyngiin zokiooson „təlel" gesen, biçegtei təsəbiigi bariza caca mete suugaad jala tələkiigi duradkakada Germaani bolbol keden təmən təkərig teləzə zakiraltiigi gyicedkekiin tula byke kyçe çadalaa gargaza baisan ziseetei baina. Ene çukam juub geze, taanariin medeke gebel? Ene bolbol Lokaarna kotodo bolson kelceenii oki „ner" mən. Iime baidalani byke delekein kapitaliizma josondo gen ygei əngərnə geze sanabal odoogiin baidalaas juuniigiiç ese medesenii temdeg mən bolno. Germaaniiin bajaçuudani oiriin 10 zilde 20 milijaarda maarka teləzə çadaka ba „əəsədiin" bolon „busadiin" bajaçuudiin kojor dabkar daralaltada baisan germaaniiin prolitaarinar əəriingəə çusa makanaas germaaniiin byrziitenerte 20 milijaarda maarka məlzyylen əkedəə jamarç temecel baildaa ygeigeer əgnə itegebel, ukaagaa ebdersenii

(Yrgelzeleleni 3 dugaar niuurta)

[K]apitaliizmiin karşalaliin kurcadaza baisanii tukai

BK(b)Namiin 16 dugaar jike kuralda nək. Staalinii kiisen iledkelees abtaba.

(Kojordoki niuuriin yrgelzelel)

[..]eg bolno. Germaani ba Fraa[..] ulasuudiin gadaadiin bodol[..] erkilegçed ene riide kubil[..] mete zyilde itegesen mete [..]od jabakadani biedende jamar [..]g. Karin bide bolşoviguud [..] kubilgaanda itegedeg ygei.

[..] Imperaliis ulasuud ba koloo[..]ud bolon karijaalagdaka ula[..] koorondiin katşalal ulam by[..] bolzo ba kurcadaza baina. [..] delgerçe baigaa ediin zasa[..] krizes bol ed tavaar kudal[..]abka ba tyykei ediigi egdeg [..]oronuud bolko koloontiin ba [..]aalagdaka oronuudiigi impe[..]stanaraas kabçaka jabadaliigi [..] çangadkaka uçartai baina. [..]ndeeç kabçalgani tuilda kyrtel [..]adaza baina. Odoo yjede Ji[..]pnn ji e ulasuud bolbol „eese[..]gee“ koloonı bolko Enedkeg [..]ndo—Kitad Indeneece bolon [..]o Aafrig zergin kolooninuud[..] baildaatai boloud baisanii bo[..] zyil baina. „Θsrəe erkete“ [..]e Kitad ulas bolbol ynendee [..]aaita ulasuudiin koorondo ku[..]guasan ba kubiskaliigi eser[..]cegçe gomindaanii genıraaluud [..] zaaraa baina kimaraliigi yiled[..], Kitadiin azad tymeniigi syid[..], ессэdin ezen bolko impe[..]stanariin kereg byteeze baina. [..]tad ulasta suugaa orosiin [..]n saidiin alba kaagçad Kitad [..] doloriki „eb nairamdal ba [..]galan baildaliigi“ ebdeze bai[..]edeg kudal kuurmag ygenyy[..] koşolon ygei unaşanda loo[..] kajaka keregtei. Uçarani [..]an el enii gazaruud urdaç [..]daç Kitadin gazarundta baikaa [..]oor ent bolko. Karin odoo [..]n, Iapoon, Germaani, Ameeri[..]ulasuudiin bolon baisad eldeb [..]n gazaruud kebeeree Kitad [..]ta suuna. Orosiin elçenii [..]kud urda ba dunda Kitadiin [..]ta baikaa bolisoor eni bolbo. [..]n çereglen oaildaza baisan [..]n genıraal byrinn dergede [..]maani, Aangli ba l poon ula[..]din zeblekə tyçemed odooç [..]a baina. Orosiin elçenii gaza[..] Kitad gazarta eni caaaas [..] baina. Karin aangli, ameerig [..]aani bolon çikosaavaliin ba [..]u eldeb bau zebseg, agaariin [..]co, ceregiin kubgajta tergenyyd [..]korkto zai tengyyten byriin [..]n. Jaun geçseb? Ene bol „eb[..]maal ba amagalan baida in“ [..]o uuda ba dunda Kitadiin [..]uuta jiviropiin ba Ameeri[..] „bolbolson“ ulasuudaas men[..]ustaiza ba zaabarilagdaza [..] genıraaluudon çusata dai[..] baina. Enyynees yzeee[..] „bolbolson“ azal geeçigi jabu[..] kapitaalta ulasiin yeeni [..]yimeen ba dain cereg çukam[..]olzo baina beze. Medeke ygei [..]n bolşoviguud enyynde jamar [..]ata.ber

[..]peralisnaariin ene samau bu[..]a jabadal zygeer engene [..] bolko baixal emedetei ke[..]bolko beze. Kitadiin kedelme[..] ba tarnajçan aracuud zəblel[..]asag ba Uldan cereg baiguul[..]ecende kariuu egeen baina, [..]da zeblete zasag togtozo ba[..]ecene. Kelbee ene ynen bai[..] kaitaliin jabadal bise gee[..]ab. Ganeasan zeblelto zasag [..]ol Kitad ulasigi ebderei ba [..]on gairançan bolko jabadalaas [..]a çadakani damzag ygei bai[..]

[..]sa Enedkeg, Jndo-Kitad, En[..]ezi, Aafrig biçeç darlagdasan [..] ulasuudiigi abaad yzebel, [..]ulasuud zamedaa ynesenii [..] erkle baidaani majagtai [..]g kubiskaliin jabadal ulam [..]u kedelgeen delgerç baisanii da[..] yger baina. Ede ulasuudiin [..] oronigi Ganadi medin ky[..]nəker tataza, cagdaa ceregiin [..] kygigi tyseg bolgozo, gu[..]bayreeke geze nojon byrzi[..]odozo baina. Poliiciin zada[..]u bol nere geze zi[..]gei nerkel. Orosiin kaanta [..]can bolbol mən uida ca[..]cinn zaagi bol tyşeg bolgokh[..]bolsoon baina ba tereenees [..]ki tyşeg bolsoni bygedede [..]ol medegdene. Ulida baisan [..]kebtiin lbaraani beeronkin [..]n metin syseg bolboç syyde[..]yedeni jemra bol [..]bolkoson [..]asa boison zyil ygei belel.

[K]apitaalta ulasuudiin ootor [..]n ba proliitaarı kolorin koo[..]ni zeriideen temecedeni ulam [..]in ulam kurcadaza baina. [..]zasagiin krizis bolbol kapi[..]n zygees „ba poliitaarı angiigi [..]a jabadaliigi ulam kurcadaza[..]ezaasan baina.

[..] krizis bolbol kapitaalta joso[..]zaulgiigi şineer tyrgedke[..]lemeriçen „angiiin baina[..] bolgozo, amidarka [..]yyd esekə, cag yrgeize [..]gei şangçadiin too ulam [..] bolko ba calin kelesnii [..]boloko zergiin jabadaluu[..]

diigi yyskeze mən amzazai. Ede byke uçaruud bol baidaliigi ulam byri kubiskalzaruulza, angiiin temeceliigi ulam kurcadkaza, şine şine angiiin baildaanda kedelmeriçeniigi tylkize baisanda gaikal ygei şuu.

Enyynii kamta sociaal demokraadas kedelmeriçeniigi teeriyylze, manaruulka jabadaluud butaran sandarça ebderen unaza baina. Baina laa orkin temecesen jabadaluudiigi tasalduulza, kedelmeriçende azal egel ygei kaşaka jabadaliigi yyskeze, kedelmeriçeniigi buudaza alaka mete jabadaluudiigi yyskeze baigaa sociaal demokraadnariin zasag tere barisan dereselin syyleer tedenii keledeg „laabrig zavoodta ko“, aza yiledberiin eb nairamdal geke ba „amagalanaar temeceke arga“ geke metiin kuurmag ygenyydeni kedelmeriçeni çikende korotolgoor naadalsan mete sonostono. Sociaal faşistanuudin kuurmag ygenyydiigi itegeze çadaka kedelmeriçen odoo olon baikuu? 1929 onii aavguustiin negende bolson (dainii ajuulda esergyycesen) syrte zagsaal ba 30 onii maartiin 6 da bolson (azal ygeigi usadkaka) zagsaal deerees medekede kedelmeriçen angiin sain sain kynyyd, kuurmagça sociaal faşistanuudaas buruulan salsaniigi gerçelne. Ediin zasagiin krizis bolbol tede sociaal demokraadiin zygees kedelmeriçenii dunda taraasan kooson ygenyydte basa dakin cokilto egebe. Ediin zasagiin krizeseer bankruudtaza sandarsanii syylde kedelmeriçed bolbol, odoo kapitaaltanii „demokraadçalsan“ akcaneeriin bolgon korşoonii geşyyn bolzo orood „kedelmeriçen byri“ bajazaza çadana gesen kooson ygenyydiigi ynemşeke kedelmeriçen ton ecee i oldono. Ene krizis bolbol tere metiin byteke ygei jabadaluud ba mekenyyydiigi darui butacokizo kuurmagiigi ileryylkeni kelceen ygei baina.

Kedelmeriçen aradiin sociaal demokraad namaas zailan kolocozo baisanii, komantznada ergin kandaza baisanii temdeg mən. Tere bol ynendee ıme baina. Basa komunuus namiigi dagasan yiedbertçenii eolelim ked igeen kegzen esese eldeb songuulinuudta bo.son komunnis namiin uragşatai bolziaelgenyydazaiaa kajaza te leeke jabadaluud komunıs.sanaizo to·10igoor bolzo, ed koşşolin çanartai temecelyydees şizen, ulas teriin çanartai esergyycelge bolsoniigi komunnis nam emkizje ba komunnis namiin jabadaliigi saişaan kedelmeriçedin kurai zagsaaluud olsyor.o, byke kedelmeriçen angida kaluunaar kylieegdeze baisan jabadaluudaas bolkoudo, bolsovnignam bolbol ynekeeree kapitaalta[..]ni sabaraas abarça çadaka ganca [..]an nam mən gez kedelmeriçen angiaas tanisan ba kapitalistnanartai temeceke jabadalda dagaladı boloko bolgaa dagasaza zokilo ganckan nam mən gez medeze baisani ilerne. Ede bolbol arad tymeniı komunnisnada ergin kandaza baisani temdeg mən. Ede bolbol manai aka dyy bolko namuudnigi odon tymeni jikeken nam bolzo jabasani temdeg mən. Gancakan manai namiin geşyydiin zygees ene cagiin baidaliigi sainaar medeze aziaza nicyyien kedelmeriçen çadakani mən çukala baina, Kedelmeriçeni dunda kapitaal kerengetenı teleelegçed bolko sociaal demokraadnuudta kaira gam ygei temeceyydiigi erkiize sociaal demokraadnariin teermiin kyrde ceere usa aşkaza baisan eldeb zysenii kelberelyyd ba leeniniismees kelberke jabadaluudiigi toborig bolgon butacokizo, enyygeer bol komunnis namaudaan zeb zam deere baisanaa ge.eçelene. Iıme zeb zam deere batazaka çukala baina. Kezeedee iime zeb zamaar jabaza ysyyere tataza, tere angiigi jeree ednde bolko angiin jike temeceliin belede ekeze çadana. Gancakan iime zeb zamaar caaşaç jababal, komunniis internacionaaliin itegei byiligi bolgon olon tymen azalçan aradiin dunda ulam delgeryylne.

Bykii delekein ediin zasagiin krizisiin kamta tullia kyrtele kurcadasan delekein kapitaalinni dundaki keregyyd zeriideenii gol teleb baidalni iime baina.

Ede byke bodoto zyilyyd junmiigi ilerryylneb?

Kapitaaliin josonii azakuin saizaran togtonizo baigaa jabadaliigi ecesiin cag jiresengi ileryylne.

Tyg tymen azalçan araduin kubiskaliin jabadal şine kyçeteigeer delgerçe baisaniigi ileryylne.

Byke delekein deere kedeen ulasuudiin zasagiin krizis kede keden ulasuudiin daicaa kegeeze, ene tereiin krizis bolko tukai todoruulna.

Uçar iime baikada ene bol negede bajaçuud angi bolbol dotoodoon bodolgiin kubiaar caaşadaa ulam faşiszarça, ene keregte ali

bolko kara yzelten ba tedentei kamta mən sociaal demokraaduudiigi kabaaduulza, ene tokiooldood baisan baidalaas garkiigi bodoson kereg mən.

Ene bol kojorto, caaşadaa byrziinerees gadiada bodolgiin kubiaar imperialiizmiin çusata şine

dainiigi yyskeze, interveence kiize ene tokiooldood baisan baidalaas orko garkiigi bodoson kereg bolno.

Ene bol negee talaas prolitaari angiiin cereg in aiuul ba kapitaaltanii məlzəlgəəs multarkiin argiigi imagta kubiskal dptor erike bolno.

1929 onii apreeli sarada boloson BK(b)N-iin pleenym deere Nək. Staalinii kelesen ygees

Bi bol BK(b) Namiin teleenii gazaraas neker Bukaariinii teezeste oruulsan derben zyilin gol zasabariigi temdegleziigi kyceke baina. Bi bol ene gol zasabarinuudigi Kominteerniin şugamaar garsan zerildeenyydiin şinzigi tlerkeigeer yzyyiken tala temdeglekiigi kyceze baina.

Ankadugaar asuudal—kapitaliizmiin stabilizaciin şinze tukai asuudal bolno. Nəker Bukaariinii teezesiin zygees yjede kapitaaltanii stabilizaaciigi sarnuulka jamarç şine zyilyyd ygei, karin kapitaliizma şinedken baigulagdaza, jike bagaç gesen baia bekz orgozo baisan bolno. Gurbadugaar yje gedeg, bide bykenii odoo jabaza baigaa yjigi ene metç şinzelke jabadaligi BK(b) Namiin teleelegçener zebşeereze çadika ygei baisani ilerkei baina. Ilgeze şinzelke jabadaligi z byşeere çadaka ygei talsan ucaraas garoa dugaar yjigi ilgeze şinzelcel bi dener kapitaliizmigi „ankezyylzez“ gedeg yzel jau, bide komunistanariin barizaa bolko [..]. Gapitdungiin yzel barika tukai bicemigi şyyn.ezegçeriin koolo bolzo bolko [..]

ne kegzeltiin uçar baidaligi ur gaulan garga ka kojordugaar pers pegtiivi gi yzyyisen too todorku bodolgiigi gargaza egene.

Kojordugaar asuudal—sociaal —demokraadtai temeceke tukai asuudal bolno. Nəker Bukaariinii teezesiin dotor sociaal—demokraadnartai temeceke temeceliigi Kominteerniin salbariinuudiin gol byteeke zyilyydiigi negen mən geze kelene. Enenı ynen bolboç dutau baina, sociaal—demokraadnartai temeceke temeceliigi jlaltataigaar jabuulkiin tula sociaal—demokraadnariin „zyyn etegeed gedeg „zyynii“ yge yzyyleer dalimdautaı kedelmerik.ceniigi ajaçıukanaar mekelen kuurça sociaal—demokraadnaraas kagacaka keregigi saıtuulan baigaa „zyynii“ etegeedtei temeceke asuudaligi kurcadkaka aılaşa ygei çukala baina. „Zyynii“ sociaal demokraadnuud butacokil ygei, jere sociaal demokraadnariigi dan zailuulza bolko ygeini ilerkei baina. Getele nəker Bukaariini teezes dotor „zyynii“ sociaal —demokraadnariin tukai asuudal ugta orkigdoson baina. Enenı çukam jikeeken dutagdal mən. Iimiin tula BK(b) Namiin teleelegçener nəker Bukaariinii teezeste zasabarı oruulka josotoi bolzo baigaa ba kominteerniin zurgadugaar kongrees deere batalsan baina.

Gurbadugaar — Kominteerniin salbarınuudiin baidag ajadan dagaldaka jabadaliin tukai asuudal bolno. Nəker Bukaariinii teezesiin dotor baruunii kelberiltei temeceke temecel zailaşa ygei tukai kelegdesen bolboç baruunii kelberelyyd ajadan dagaldagçadtai temeceke tukai negeeç yge ygei baina. Ene bol jikeeken dutagdal mən şuu.

Keregigi talbarilbal, baruunii kelberleliigi esergyycelte dain sonoskogdokoko, baruunii kelberelten bolbol ajadan dagaldagçatai bolzo beleze bolodag jiredeg zanşatai bolko nimigi berkeşeeltei badalda oraulna. Ene baruunii kelberelteni zorigigi urideçin medyyikin tala ajadin dagaldagçadtai eris şuud temeceke tukai asuudal tabika zailaşgyi keregtei şuu. Iimiin tula BK(b) Namiin teleelegçener zokiko zasabari oruulkiigi zailaşagyi deere olzo, enige kominteerniin kongreesde batalagdasan baina.

Bolzor dotoroo Burremzavoodiigi baiguulka

Azal ba kamagaalaliin zebleliin (STO) togtool

Moskvaa, (TASS). Azal ba kamagaaliin zeblel Deede-Ydiin pavoos-vagoon bariigiin zavoodiin teeknigi n teleblel ba kedelmeriin zuraguudigi dyyrgeke tukai kizaarlasan bolzoriigi 1932 onii dekaabri 25 geze togtoobo. 1933 onii niuurta 22 ceekiin bariigi bol togtoogdoson bolzoruudtaa gyiceekegdeke josotoi. Darkalalgiin ceek bol fevraali 15 kyrtel bariigdaza dyyrae josotoi, zebseg keregseliin ceek aprieeli 15, çyyyn-zes suukadag ceek aavgusta 15, paravoosiin depoo iyyli 10 da dyyrgegdeke josotoi g.m.

Mən tereçelen Azal ba kamagalalgiin zeblel bol bariigiigi byke keregselyydeer cag bolzor dotoroni kangaka kangaltiin kemzeegi batalsan. Bariigiigi tasaldal ygei kangaka jabadaligi gyicedkeke kem ee jabauiganuudiigi bajelyylkiigi Beledken kangaka Narkamaadta daagdasan.

Deede-Ydiin zavoodiin bariigiigi cag bolzor dotoroni gyicedkeke jabadaligi onco çukala deere toolood, ene bariigigi tuskai kimagadal doroo abkiigi azal ba Kamagaalaliin zebleliin zygees zyyn sibairiin kizaarta GK te ba BMASSR-iin AKZ de duradkagdaba, men tereçelen nutagiin bariigiin keregsel, kooşiin zyil, dalain kubçasa, ger baira g.m. ene bariigigi kangaka keregte jikeer tuslamza yzyylkiigi duradkalcana.

Daruii zasaka keregtei,

Kori. kezengiin somon dotor modo beledkeliin jabadalga ton zigsyyrtei muu jabaza baina.

Zişelebel: 4 deki kvartaliin modobeledkeliin teseb ogtaadarsariin negenii yjede somonii zeblede jeresen baina, enyynigi cag darui nutagiingaa kolkoosinid ba emşiin azilçadta kabadai tesebgiini ky gegce egeeen ygei. Ogtaad bariin 20 bolkor ynekei caasan bolgozo darasan uçaraas nojaoiin 25 eder kyrtere negeç monco gor modo usanı ergde bauigagdai ygei ba kedii çeneen ololgodosoni medegdeke jamı yge baina.

Zarin kolkoosnid ba emçiin azalçad modo beleg kelde menşeç kyter ginsan ygei. Gidana Staalin komunanı metiin kolkoosnid nojaoni 17 do modo beledkelde garisan bolbo; 5 6 konogto negeç mokdogor modo otolson da oroulsan ygei mi n baina gedeg.

Ene metiin zigsyyritei jabadal bolzo baikadani somon zeblel ba kolkoosnn erkilegçed jamarç kemzee abaka ygei, karin sinaa amar, niyde balai, çike dyiin bolon sauza baina.

Iymiin jabadaliigi darui usadkakakeregtei.

Ynenii gabşagai Saramza

Zəblelte ulas dotor

Koito kizagaariin ankadugaar gazar usa şinzelke konfereence tegesebe

Kibinogoorsk, 7(T). Koito kizagaariin ankadugaar gazar usa şinzelen yzeke konfereence kedelsinees tegesebe. Koncki kagas araida zes, molibdeen g.z. radio ba elegriin aza yiedberide çukala

zyilnyydiin uurkai oldoson baina. Ene çukala zyilnyydiin oldosonii ulamaas zeblelte ulas bol gadanaas eden zyilnyydiigi altuaraa kudaldaalan abkaa zogsoko azal.

Eskadriliiin baiguulaltada 10000 tekerig cugluulba.

Kajevin inzeneer teekniigiyd bolbol inzeneer teeknigiyyan byte kolbooriin 5 dugaar jike kuralda nezemeete eskadriliin baiguu laltada zoriuulza 10000 tekerig cugluulba.

[..] italyyrgiin froontoos

Dekaabriin ekinde Rakoviin zavoodiin dugaar 3, 1933 onii janvaarida Voroşilovstiin dugaar 3, Dneeproopetrovskiin dugaar 2, Ievraalida Magnitogorskiin dugaar 3, maartiin ekinde dugaar 1, dominuud azalda orono.

1933 onii tyryyçiin kvartalda Azovstaaliin 3 martenii (balad şadkaka jike peeçe) azalda orono.

2) Dekaabriin 10 da Magnito[..] goorstiin dugaar 5, Kyzneecki zavoodiin dugaar 3 martenaud azalda oroko baina.

Donbaasada traansportiin inzeneer teeknigyydiin institiyd neegdebe

Kraasnii Luuan, 5(T). Donbaasada traansportiin inzeneer teeknigyydiin ankiiagaar institiyd Kraasnii Luunanda neegdebe.

SSSR-igi ulas geze tooKiigi nrmelzeke gese.

Nijnii Jok, 7 (T). Zeblete ulasiin naedarin baigan bol SSSR-igi ulas geze tooKiigi gulsan gunilda olon milijoon zoni gar tabiulka oçarpaani zokiolka bodomzo tolbdi geze sonos obo.

Kapitaalta oronuuddaki angiiin baildaanuud

Ameerika

Ameeriikin kedelmeri gyiçyydiin nijan kedelgeeni ulamaas Baltimorija, Maiooni ba busa kotonuudta zagsaal, Vaşingtooni çyyees aolasan zaabarinuudigi ebdeze, essegçedin dodolgoo kamaadasan kedelmerigyyyde kool ba konoigo eiin tanda kyrebe.

Bostooni kotiin zagsaal bol kedelmeri gyiçyydiin zagsaalin kabçanaar esergyyçedin doorolgooyoto konolgo eke bolbo. Sankayi geze gazarta 10 mingan kedelmerigyiçyyd, nutagiin zasagaadin zygees elelegçedin dotolgçodyyda esergyycen zagsaal emkisen baina. „Deili Yor keerin“ medeeceke josoor, Çikaaga kotiin jabasan eegen ceregyyde tas lamza eke gebe.

Osoriin cagaantanii otraad ceregiigi darui taraakka erize. Nijuu Jorkiin 1200 kedelmeriçen zagsaal emkidebe. Ogtaadmiin kubiskalaanii syyleer togtoson ceen otraad ceregiigi darui jabuulgan jabuulanaduda tasalagdag bi zeblete ulasigi esergyycke sureal zailaza

soniniigi korisoniigi esergyyceke zagsaaluud Berlinde bolzoi. Ene yjede poliiconor zagsaalçanar kojoriin kooronuud bandalan bolzo, keden kedelmerigçeni kimalada abtasan baina.

Greece

Afiina, 5(T). Afinada kedelmeries kajalgiin kedelgeen ergeleze baina. Tas kedelgeen bol ganıcakan traanspoıtadı delgereed baisana, odoo kotiin aza akuin basa sarbariinnuuta şiıze orobo. Gaazıia zavoodiin kedelmerigçed poliiconor kojortin komuunistariin kootorin baldaaid bolson. Zagsaal n yjede kotiin tesbe basa negee baildaan bolzo, keden kyn şarkatasan baina. Komuunista Neliyds tyyytei traanvaiin jabalgad bol traanvaiin zagsaal a zogsoko zoregoor zam deere kebten baigaa baina. Poiiceo bol Neftyys basa keden zagsaal aşanigi kinaitada abçai. Ulasiin aban zagsaal ba poolto telegraafiin kedelmeriçen kedelmeries kajaka zagsaal emkidebe. Moriin poliiconor ba bigeen Afinada basa gutalan masteskon kedelmeries kajaisan baina, Tranbaın, gaazıin zavoodiin kedelmeries kajaligi ulaudıka komiteed bolbol kedelmeriçed ba zagsaliin gyiçiiu kojorigi esergyyceke zagsaal ergezene kedelmeriçen aria byke kedelmeriçende kandaba.

Jugoslaabi

Veena, 5(T). Iugoslaaviin Metrovice jikeeken kindanda ulas terin keregeer suuza baigçad elesig sonoskooor 15 konobo „Zigdaka zabsalga“ gargaba gere keregeer sebgeleen, kindanı karuul bolbol kaadada alasan baina.

Matrovicein kindanda ulas terin

keregeer suuza baigçadtai sanala negedeze baisanaa temdegleze, suragçad jikeeken kural kilgeed udaani gadnaan syyte zagsaal emkidken baina. Ene yrege zagsaalçanar poliico kojoroni koooondo bajadaa bolzo, poliico bol keden zigsaal, angiigi kinaitada abçai.

Veengri

Derben sara kindanda „agdakaar sajalan şiidkegdesen Rikaş geççigi esergyyceke şine genneelgen bolbo. Ene sajalan şiidbero ulasiin prokyyror kinde geze Bydapeeşt es me ecene. „Veengriin zeblete zasagiin dagaar dor yjede natang lamigi caazlasan baina“ geze Rikaş gennegdene. Tologoin caaza kiine gesen şiidebegen garga ngi prokyyror emelizeene, Kuarmag barımanaaaar ene gennegige kiigdene geze davstrın komunis sonin biçene.

Bydapeeşede keden zaan kedelmeriigyyyd „kedelmeri ba talgiin kelgeegçi rasan Rikaş gezenzonon doro zagsaal kilbe. Moriitoi poliiconor bolbo zebseg keregleze, zagsaal çanargi kesbe Poiiceo bol keden kadeelmeriigçedi zagsaal n kabçan gaiaisan bolbo Tan gir keregtei karigaan ynenga abtasan baina.

Veengri

Veena, 5(T). Bydapeestiin syyd bol komunnis jabadalga kibe geze gemnegdegçed. Alegsanndir Rozer gegçigi 4 zil 2 sara, Vladislav Tiss gegçigi 14 sara, profesor Iozeiy Minkara gegçigi 6 sara ba basa 7 kyn igi sarias 12 sara kyrtele kindandasaakar şiidkezei.

Çikoslovaaki

çekoslovaakı, 3 (T) Calin kasaiitı kasalgiigi esergyyceke, nojaadaruin ekinii yjede kadiin kedelmeriçen zagsaal kajasan baina. Sajakan 4000 mingan kadiin kedelmeriçen syrte zagsaal emkidgeze, olro şaduran toskonii zizeeza taragdan zagsaalda kamaadana. Tas kedelmeriçen bol kedelmeriçed kajaıga yigelzeke ba çekosiovaakiin tiraagiigi kauli busar baida uaisanii esergyyceke geze kedelmeriçed baar togtoozi. Karin kedelmerigçenii temecelde bolbo rajoonuudiin kedelmeriçen bbyke azalçan aka dyygin josoor tasela lina. Ivanogice geze kotiin taragdan bol karin kedelmeriçendə 25 ceentner tariaa egsen baina.

Beltnde (Çekoslovaaki) 2000 taragçaan syrte zagsaal kibe. Komuuis telesnegçe Sloivk geg çe kaeskaka taragçaani zorigoolkoni erkilen zogsoko baina. Ta tulgad bol zagsaan gazariin bodogo, tangaçanigi esergyyceke baaliitar kudaldaka jabadaluudaigi esergyycesen ygenyydigi kelezel.

Olesegçediin dobtolgçod bol KAAŞ-iin niisiel koto Vaşangtoondo oirotozo jabana.

Vaşangtoon,e7 (T). Θlesegçediin dobtolgçodiin Vaşangtoondo oirotoko byri byrziten ulam kylkize, aiza baina. Poliico bol dobtologçodiigi sarsoon geze jike oroldono. Bringamda poliico bolbol ajaltiin şiadluudiin dobtolgçoduudigi oajalin josoloitoor ugtazi jabasan azaan josono ba neerge kedelmeriçediin bolbol kedelmeriçediin zagsaalda dobtolon orozo, zagsaaliin udaridagçigi kinaitada abaa geze „Deili Yorker“ geze komunis sonin medeecene. Vaşangtoon ooçokon 800 olesegçediin dobtolgçodoo ulaçaasu ydeseze, Nijuu Jorkiin 15 kedelmeriçen delegaaciin 1de zagsaalkiisen baina.

Yndesen sojoliin Baiguulalta

Surguuli tukai BK(b)Namiin TK-iin togtooliigi bejelyylkiin tөlөө ken kaişaagaar temeceneb

Ynegetein surguuliin zişeegi byke surguulinuud kalan abagtii

Ynegeteinkidiin zişeete kedөlmөri.

BK(b) Namiin TK-iin surguuli tukai gargasan togtooliigi kedeeg-iin surguulinuudta kerkin gyiced-keze bykiigi şalgan yzekee Koriin aimagiin gegeereliin tasagaas 2 doloon konog sonoskogdozo, ene şalgan yzeke jabadalda ileren garasan surguuli gebel:

Tus aimagiin Ynegetein ekin şatiin zişeete surguuli bol, BK (b) Namiin TK-iin togtooliigi өөriin-gөө azal kereg deere bejelyylze çadasan baina. Ynegeteinkid bol-bol, surguuliin şine zilde beled-keke jabadaliigi daiçalakii josoor jabuulza sentiaabriin 1-nii eder kyrtel byke surguuliin kabaata baira bariigaanuudiingaa zasabariigi ba tyynçelen surguuliin stool, paarta metiin zasabariigi 100% gyicedkezei. Basa uul surguuli bolbol, surguuliingaa zaabari-mee-todigiin ba yiledberiin tesөbiigi cag bolzortoo zokioozo dyyrgebe. BK (b) Namiin TK-iin togtooliigi bejelyylen jabuulza, uul togtooliigi toiruulan niite aradiigi elsyylze çadasanii açaar, surguuliin polit-teeknigiin kedөlmөriiin tasagiigi gyiced sainaar zasabarlaza dyyrge-sen ba kinoo-aparaad radioo, jumiigi gereltyylze karaka fonaari (proocioonii fonaari), zizeg jumiigi eskeze karadag duran (mikroskoop) ba bişe ene metiin keregselyydiigi gyiced bii bolgoson baina. Sur-guuliin noom debteryyd ba sur-agçadiin keregselyyd dutamag ygeiger beledkegdebe.

Enyynees gadana, ene surguuli bolbol, bagşanariingaa pidagoogiin dyrişeliigi deeşelyylke tukai tesөb metoodigiin talaar kedөlmөri ja-buulza baisan ba mөn tus kyystiin surguulinuudiin bagşanariin dyri-şeliigi deeşelyylke tukai kedөl-meriinyydiigi jabuulza, kedeegiin surguulinuudiin bagşanarta me-toodigiin konsultaaca ekө jaba-galiigi emkidkezei. Tus surguuli bol suragçanartaigaa surguuliaas gaduur dykerigiin kedөlmөri ja-buulkiin tukai ba suragçadiigi bolboson josoor kөmyyzyylke naadkaka, kykediin beje maka-bodiigi salzaruulka amaraltanuud-iigi emkidkeke tukai kedөlmөri kiize baina. Uul surguuli bol sur-guuliingaa emkinyydiin tuslamzaar (tuslaka komiisa, surguuliin zөbløl) ygeitei jaduu suragçadtaa tuslakiin tula 1000 tukai tөkөrigiin gutal kubcasanuudiigi kudaldaza ababa. Tyynçelen ene Ynegetein surguuli bol, bagaçuudiigi surgan kөmyy-zyylke ba yiledberiin kedөlmөriin erkim sainaar jabuulka tukai Byke kolbootiin koonkursada orolcobo.

Tiin ene surguuli bolbol, BK (b) Namiin TK-iin surguuli tukai togtooliigi gyicedkeke jabadalda bolşoviig josoor gabşagaiçalan orozo, өөriingөө byke kedөlmө-riigi zişeete sainaar tabiza çada-sanini tula aimagiin damzuulaltiin ulaan tugaar şagnagdasan baina.

N.C-giin.

Suвagta-Karijaastain ŞKM-iin вuzagai вaidaliigi вutacokiko

Kiaagta. Subagta-Karijaastain kolkooşçon zaluuçuudiin surguuli (ŞKM) ba mөn somonii ekin şatiin surguuliinuud bolbol, odoo kyrtel BK (b)Namiin TK-iin surguuli tukai gargasan togtooliigi niitiin dunda nebteryylen, surguuliin suragçadiin dunda ba tedenii ecege eke terelkidiinç dunda өrgөөr nebteryylze oilguulsan ygei baikiin gadana surguuliigi erkilegçe, bag-şanaraniç eesedee saitar medeke ygei, unşaza tanilcaa ygei sokor baiza baina.

ŞKM-iin erkilegçe Dmitriin gedeg bolboson janzaar bagaçuudaa kemyyzyylkiin orondo, eldeb janziin burtag muukai karaaluudaar zagaagaar karaaza surgaza baina. Mөn ene surguuliin bagşanar bol tus somon dotoroo jabuulagaza bykii ulas teriin çanarta kampaani-nuud ba gegeerel bolbosoroliin kedelmerinyydte zaakanç kabaad-alcadag ygei, jamar negen kedөl-mөride tuslamza kyrgekiigi erize oçokodo, tasagiingaa yydiigi cur-gadaad, bidener BK(b) Namiin TK-iin togtooliin yndeseer jamarç niitiin kedelmeride kabaadaka joso ygei, eesediingee kedelme-riigi jabuulza baina geiçebdi geze keleed, miin baidag baika juma. Baicaabai BK (b) Namiin TK-iin togtooliigi azal kereg deeree beje-lyylen gyicedkeke jabadaliigi Su-bagta-Karijaastain ŞKM-iin bag-şanar eesediingee tasag dotor suugaad gyicedkeke gezeen zoril-gotoi suusani labtai baina. Mөn ene surguuliin bagşanar bol, eesed koorondoo eb nairamdaliin talaar ton muu kojor angi bolood keryyl temeceen kiize baidag, enyynii negen angini-surguuliigi erkilegçe Dmitriin, niudargan beegiin kyy Stipaanov kojor bolko jum, negөө angini Alsakaanii ba Malacagiin gegçed boldog azai.

Ene bagşanar bol surguuliingaa 7 dugaar tasagta ulas teriin keçee-liigi zaakiin orondo, karin surag-çadiingaa oilgoko ygei „Istomaad" Diamaad" g.m. jike toomuudiigi zaana. Jerө enyynii zaadag bag-şani eөөe uul toomuudaa medeku ygei şakuu baika jum.

Basa tus somonii ekin şatiin surguuli bol, şine programiin udka çanariigi oilgoo ygei, surag-çadtaa zaaka onison argiigi medee ygei, kuuçanii koomplegsiin josoor jabuulza baina.

Tiin iime buzagai gazariin bai-baç aimagiin gegeerelin tasagaas jamarç ketelberi zaabari egedeg ygei baina.Uçar iime tula uul surguuliin buzagai kereglii şalgan, zemete niuuriini kemzeede kabaad-ulka josotoi.

D.Z

Tyliee ygei gereni kyiten.

Kilogo-Kuaacain aimagiin Taşaa-giin somonii 4 ziliin surguuli bol odoo negeç cusal tuliee ygei, suragçadanii deel, malagai, beelee-gee abal ygeigeer keçeeldee suudag baina.

Iime zigsyyritei muukai baida-liigi tus somonii zөbløl ba nutagiin emkinyyd medeeser baibaç, sur-guuliaa tylişeer kangakiin tөlөө sadaalaa tabiza kemzee abadag ygei baikani tonç zigsyyritei baina. Uçar iime tula surguuliigi tylişeer tasalduulza baina zemetende katuu kemzee abça, oiriin cagaa surguuliaa tylieegeer gyiced kan-gaza, keçeeliini tasaldal ygei sainaar jabuulka erke baidaliigi erkebişe olgoko josotoi.

Altan Tujaa.

C. Don

„Ken medekeb?..."

(Zamiin temdeg)

Baga zerge burgagtai өglөөgyyr Ysti Ordo deere alban gazar zur-gaanuud cөm kaaltatai, keşeetei, Uçarani menөөder bol nojaabri 30, amaraltiin eder baizai. Şine togto-zo baisan kotiin kaşaa kyree ygei baira baişanguud, zuzaan ker ca-sanii dunduur cen ben bolon to-boildozo suuna. Ene bol Ekired-Bulagadiin aimagiin teb geeçe...

Aimagiin tebiin bariiganuudiin dunda Kamagaas ender gancaaraa toboizo baisan Aimagiin gyicedke-ke komiteediin kojor dabkar şine baişangiin ara bejede, tei koloşog, tunga cagaan casaar kuçagdasan talmain, nege beleg barkagar kara mori çarganuud, amitan zon oloo-roo aagian kedөne. Oiguurani çargiin өbesende eleebkiin yker buruud ergildene, beje bejee oilo-no, çarganuud iigi zaina. Ene bar-kagar kara juumanii dunda, nege seri oroitoi, nege keltegii oroitoi kojor biçaakan bairanuudiin oroi arai geze bultaina.

Oironi detelөөd jiren gekede, ene barkagar manai, amaraltiin eder byk.nde neegdedeg kolkoo-siin bazaar (delgyyr) bolzoi.

tuskai tag cakanuudiin kazuu-gaar koriood garan açaalai çarga-nuudiigi kyileelen zergelyylen zogsoozo, ken maka, ken kartaav-ka, ken kapuusta, ken kөgөşөn syy, ken tylee, ken toso, ken songino naimaalza, bygede esse-de eesediingee kudaldan gyiigeke geze oroldono. Çanga çangaar duugaralcana. Oogoboldono.

Kuuladasan, burgaasan arag sugaralsan ezegei ekener kynyyd, koino koinoos sabariin, ene çar-gaas tere çardaria zaiza zangaza jabaza, taarana, jaridana.

Ai! Kebaa makaçinii juunab? Namda tei tere tomo kapuusta egel daa!

Ene tyleenç, tieed noitoo juma adalib.

Juugaa zugaalnabçi. Jiagaa ynetei jum, geke zergiin yyenyd bygediin kyygieenii dunda todoor duuldana.

Keltegii oroitoi sarabça dooro Goortiin delgesen naimaa geeçe. Tus sarabçanii amasar taladani kyn zon dyyren kaşacaldan tylkil-cen, bygede beje bajee tyrilceze, urida uridaa oroicoko geze zyd-kene. Edenii olonkini aimagiin teb deere ba şadar suudag zon bylener kebertei. Kaa jaa kedөenii kolkooscodç bii kebertei.

Gurban celkoobiin caarsan men-ge barisan nege өtelsen ezii (eke-ner) kynyydiin zabsaraar uragşaa şuigan zydkeze jabaka zuuraa:

Namda nege kaitagai kysoog miile alildaa!—geze kyçelen kele-ne.

Naimaalza baisan zaluuşag eke-ner tag deegyyr ziriiter tabisan millenyyd teişe sarbagad gen al-daaraa zug tataza, seergee ergin karaad:

Kylieel Ygei, miilejee jamar ky-nde kudaldaka geesen be?—geze, ynekeeree medeeze jadasan janza-lagar asuuna.

Dete baisan kynde kudaldaka jumaabça tieed, geze, zonii dun-daas negen şoglon duugarna.

Maka syy metiin prodyygta ekeraaraa kudaldasan kynde tieed ekө jumaab ta. Tyyniigi medeke ygei juma uu gi? geze basa negen zandaraa duugarba.

Ken medeeb tieed, geze naimaa-lagça ekener aman dotoroo duugarad, genete sanaa abça, kelesen zandaraan kelesen kyn teişe karaza:

Maka prodyygta acargan acaraa ygei kyniigi bi jaaza medekebibi! Dukadani zuraatai jabaka ygei ka jum, geze dorduunaar zargaidan kelene.

Ken medekeb, jamarç juum beze, geze negөө kyn sacaa alda-na.

Bi pravleenida oçozo suraza jirekem, geze naimaalagça duugai-kaad, saraçiingaa ygeiigi kyryd-gengen kaka zabdana. Oboorço ka-şacaldaza baisan kynyyd duratai ygei cukarina. Işe tiişee tarana.

Seri oroitoi biçaakan ger dotor zon byri olon. Ene bol aimagiin ed kereglegçediin kolboonii del gyyr geeçe ka.

Kara sekyyrge zakatai, өrөөsөn gartaa nege tөmөr saba barisan, negөө suga dooroo nege tulam ebkeze kabçuulsan өbөgөn, zydke zydkeseer naimaalagçada oirotobo. Niusaa tatana, sakaliingaa cen ar-çana, iişe tiişee karanç tiigeed:

Kebaa çai bii juu?—geze asuu-na.

Ygei,—geze naimaalagça tyrgen kariuucana.

Zaa, tiigebel karsiin өgөldaa geze sabajaa sarbaina.

Karsiin baika ygei,—gene.

Ei ezee alda, tiigebel dabasa abka boloo ka jum,—geze өbө-gөn duugarna.

Dabasa ygei—geze naimaalagça өbөgөn teişe karal ygei kariuu-caad, ondoo kyneer jarildana.

Dabasa karsiin jaakadaa baika ygei jum?—geze өbөgөn gaikasan janzaar duugaraad, kynyydte ka-raza arada gargaba.

Ken medekeb,—geze naimaalag-çiin kariuucan kelesen yge, zonii dundaas negen өbөgөni çikende arai geze duuldaba.

Tende baisan nege zaluu ke-byyn өbөgөn teişe karaza, sanaa zoboson keberteigeer:

Ene kopiraaciin tyryylegçe nek. Karanokoin jabana ka jum, asuu-gii tieed,—geze duugarna. Өbө-gөn zorig ygeigeer asuuba:

Dabasa Burkopsojuuz өgөne ygei ka jum tieed,—geze n. Kara nokoin kariuucana.

Ene tariaabeledkeliin yjede, dabasa karsin zergiin baraa dui-daa ekө ygei jym?—geze, zaluu kөbyyn kariuu asuuna.

Ken medekeb tieed,—geed tyryylegçeç beruulan jaaran jababa. Ene bykeniigi medeke kyni oldozo ekөө bolison jum bol, KK KTI medeke kyniigi ekө geze bolbo uu geze talada baisan bi temdeglebeb.

Өlөgçөniikinөөs zişee aвça 4 kvar[illegible] tөsөвiigi вyrimөsөn gyicedkekiin tөlөө [illegible]

Eris kuвilalta вaga вaina.

Angiin arasa beledkeliin 4 dy-geer gabşagai kvaartaliin 2 sarani өngөrbe. Enyynii byridkelees ka-raad yzebel byke beledkegçe em-kinyydiin kedөlmөride tesөbөө gyicedkeke jabadaliigi kangaka tu-kai zailaşa ygei çukala kurdabça-lal bol ene өder kyrter ygei baina.

Dekaabri 1—de byke respyyb-lig dotoroo angiin arasa beledke-ke tesөb araikan 47 Proceente busa tyynees arasanii zyiliin te-sөb 37% gyicedkegdesen.

Ilangujaa buzagai kozomdogço, ed kereglegçediin kopiraasa bol angiin arasa beledkeliin tesөbiigi araikan 30,3 proceente ba bişe tyykei arasanii zyiliigi beledkeke tesөb 9,6 proceente gyicedkebe. Vostsibpyşniine enyynees baga zerge deere kedөlmөrileze baina. Angiin arasa beledkeke tesөbiigi 46,8 % ba bişe tyykei arasanii zyiliigi 28,2 % gyicedkebe.

Dekaabri tabanii medeegeer Burokootsojuuz bol angiin arasa beledkeliin tesөbiigi 54,3 proceente ba tyykei arasanii zyiliigi 69,8 % gyicedkesen baina.

Enyyn deerees karaad yzebel angiin arasanii beledkeliigi ali byke argaar kurdabçalka tukai Mozkomiin zaabari bol gyicedkeg-dene ygei. Ene өder [illegible] byridkel ba aimag [illegible] biçesen biçegyyd[illegible] zarim aimaguudta [illegible] ta bolson ygei. Iima [illegible] bol enyynees [illegible] baina. Aimagiin [illegible] syyliin kvaarta[illegible] konog dotoroo [illegible] çanartai kedөl[illegible] josotoi.

Kamag byke [illegible] byrimөsөn els[illegible] kedөlmөriigi [illegible] guulkiin ynde[illegible] zorilgoo amza[illegible] çada-na azai.

Angiin beledkeliin zagsaalaas

Burkopsojuuziin kubiaar 4 dygeer kvaartaliin angiin arisa beledke-liin tesөb bol zarim aimaguudta alkabtar sulaar gyicedkegdeze baina.

Kerbee nojaabri negenii medee-geer 4 dygeer kvaartaliin tesөbiigi Mukar-Şeberiin aimagiin kopiratii-viin sojuuz 195 proceente, Zakaa-minii-85 proceente gyicedkesen bai-bal Deede-Yde-11 proceente ba Kori-9 proceente gyiceedkesen baina.

Iime oportoniis josonii melekei kurdabçalaar solzordogiin gol şal-tagaan bol aimagiin kopiratiiviin sojuuzuudiin zigsyyritei nozoo ba çadabari ygei kedөlmөriin yre mөn. Enөө abaad yzebel aima-giin sojuuzuud bol Burkopsojuu-zaas angiin arisanii beledkeliin ta-vaariigi ilgegdeke ygei tavaar ygei-geer jaaza angiin arisa beledkeke bide geed amarkan kylieegeed suu-za baidag, niitiin kedөlmөri boi enyyn tukai jabuulkiigi zaakanç oroldono ygei (Kori-).

Nege talaas karaad yzebel Bur-kopsojuuzaas beledkeliin tavaarii-gi aimag rajoon teeşeni cag bolzor dotorni gargaka jabadal kurdabçalka ygei baina. Ene zilde koriin kopi-ratiiviin sojuuz beledkeliin tavaa-riigi menө eөr kyrter abaa ygei baina, tavaar ilgegtii geze Kori-oos erelte kiikedeni, angaa beled-kegçe kyniigi tyrnii udaa tavaar elgeke bide geze Burkopsojuuz kariuuca san azai.

Angiin arisa beledkeliin talaar Burkopsojuuzaas kedөө gazaraa opiratiiv saintai ketelbөri egtөnө ygei. Odoo kedөede 5-6 zaabarilag-çad garaad kedөlmөrileze baika zuuraa, ene kedөlmөriin jabaza baisan tukai ton muugaar medee-cene. Ene өdөrөөs koişo enyyniigi usadkaka.

Ç.C.D-giin

1932 onii 4 dygeer kvaartalda beledkeg-deke angiin arasa ba mieekserjoogiin tese-biin gyicedkegdeze balsanii tukai Dekaabir negenii medee.

(Burokootsojuuziin kubiaar)

Aimaguud	Angiin arasanii tesөb gyicedke senii proceente	mieekserjoogyi cedkesen %.
D-Yde	126,3	23,5
Kabaansk . . .	82,2	30,1
Bargazan . . .	109,3	24,8
Tynken . . .	84,1	3,8
Olikoon . . .	31,2	277,3
Kori	43,6	46,5
Jaruuna . . .	11,9	3,4
Aga	149,7	59,3
Selenge . . .	130,1	128,0
Kiaagta . . .	100,0	51,0
Zakaamin . .	89,4	56,6
Koito-baigal .	—	—
Bauunta	—	13,3
Okiinsk . . .	1,0	—
Kamta	54,3	69,8

Angiin arisanii be-ledkel 45[illegible]

Ekired-Bulag[illegible] aimag angiin arasanii beled[illegible] dygeer kvaartaliin tes[illegible] 1-nii өder 45% [illegible] riin tesөbiigi [illegible] baina.

Ene dekaabri[illegible] deke tesөbiigi [illegible] buulgaad baina. [illegible] sөbiigi dyyrge[illegible] jaabriin tesөb[illegible] erçemteigeer te[illegible]

C.D.

Zişee [illegible]

Zakaamin. Ө[illegible] guuçanii artee[illegible] 4 dygeer kvaar[illegible] sөbiigi geşyyd[illegible] mөngөnii tese[illegible] dyyrgebe. Gan[illegible] abaad yzebel [illegible] kerme beldkek[illegible] 2000 kerme barişan.

Iime bolşovi[illegible] kazuuldani zer[illegible] tesө-biin araikan 40[illegible] gyiced-kesen Gostoor[illegible]

Sonini erkilegççiigi orologço D. Cedenii

В.-Удинск БГИ зак. № 3108. Бурлит № 222. Тираж 2800